

17-13 בנובמבר 2016

תערוכת בולים לאומית בהשתתפות בין-לאומית
 ישראל • ארה"ב • גרמניה • הונגריה • ספרד

קטלוג

ירושלים
 2016
 Jerusalem

התאחדות בולאי ישראל
 Israel Philatelic Federation
 Member - Federation International Philatelic

חוויה של בולים ומוצרים בתערוכת הבולים הרב-לאומית "ירושלים 2016"

מסע בין בולים

השירות הבולאי בחברת דואר ישראל מזמין את באי התערוכה לבקר במתחם המכירות וליהנות ממגוון מוצרים מקצועיים ומרהיבים

המוצר המלא כולל אלבומית מיוחדת שבתוכה:

- "מזכרת זהב" (הפריט המיוחד).
- 2 מעטפות היום הראשון עם 5 הבולים האמיתיים.
- תעודת מקורות המוצר, חתומה אישית ע"י מנהל השירות הבולאי.
- המוצר הוצע למנוי השירות הבולאי בלבד לרכישה לפני התערוכה, וניתן לרכישה גם בתערוכה, ללא התחייבות לספק כמות כלשהי ובכפוף לשיקולו.
- הפריט אינו בול.

מידות: 140x100 מ"מ

"מזכרת זהב - ירושלים 2016"

מדדורה מוגבלת ומומספרת - רק 999 יחידות !!

- פריט אמנותי, יוקרתי ומרהיב, עשוי מדגב אמיתי!
- הטבעת זהב של תמונות בולי "תיירות בירושלים" 2016.
- (הבולים האמיתיים מונפקים ביום פתיחת התערוכה).
- הפריט מוגן בשכבת פלסטיק דקה ומיוחדת.

גיליון 'הבול שלי' - 'ירושלים' - חיים טופול

מדדורה מוגבלת ומומספרת - רק 2,999 גיליונות

עם חתימה אישית של השחקן חיים טופול גיליון מיוחד לתערוכה ובו 12 בולי 'הדגל' עם 12 איורים, פרי יצירתו של השחקן המפורסם חיים טופול.

אישיו: נשיא המדינה ראובן (רובי) ריבלין, יהורם גאון, גאולה כהן, טדי קולק, שיי עגנון, הנרייטה סאלד, אתרים בירושלים: מטרת הכנסת, מגדל דוד, הכותל, הרכבת הקלה, היכל הספר במזדאן, ישראל, טחנת הרוח של מונטיפיורי.

גיליון אישי 'הבול שלי'

גיליון מיוחד לתערוכה, הכולל: 12 בולי הדגל + 6 איורים אתרים בירושלים של חיים טופול + תמונה אישית או ציור שלכם. הצטלמו במקום או הביאו תמונה/ ציור וקבלו במקום גיליון 'הבול שלי' אישי מעוצב.

"תווית דוארמט" ירושלים 2016"

תווית חדשה לתערוכה.

קונטרס בולים - תיירות בירושלים

מדדורה מוגבלת ומומספרת - 10,000 יחידות

הנפקה ייחודית לתערוכה. הקונטרס מכיל את כל חמשת בולי הסדרה 'תיירות בירושלים', שמונפקים ביום פתיחת התערוכה. שולי הגיליון מעוטרים בהדפסת זהב מיוחדת. הערך הנקוב של כל בול הוא 2.40 ₪. בקונטרס 10 בולים (2 מכל סוג).

גיליון תוויות מאור' ירושלים 2016

גיליון מאור' מיוחד לתערוכה עם 10 תוויות של תמונות מאתרי ירושלים (שתיים מכל סוג). הגיליון מונפק בתאריכים שונים, לציון ימי התערוכה.

דף מזכרת ציבורי תערוכת הבולים "ירושלים 2016"

הנפקה מיוחדת לתערוכה.

טלח

בתערוכה יימכרו בולים המונפקים ביום פתיחת התערוכה 13.11.2016 ומגוון נוסף של בולים ופריטי מזכרת

ברכת ראש עיריית ירושלים

שלום לבאים בשעריה של ירושלים,

איסוף בולים ואהבת בולים הם עולם שלם ועשיר, הכולל ידיעת היסטוריה, הכרת גיאוגרפיה, הרחבת הידע אודות אישים ומקומות חובקי עולם והמצאות אנושיות בלתי נשכחות. כל בול הוא אוצר בלום של ידע ושל הרחבת דעת.

התבוננו למשל בבול היפה המכונה "הדרך לירושלים". הבול הזה, שהונפק בשנת 1949, איננו מושך במיוחד. מופיע בו מבנה סתמי לכאורה של אבנים פשוטות. אולם המעמיק בו ילמד כי הוא מנציח את אנדרטת "דרך הגבורה" שהאבנים שמהן היא בנויה נאספו משדות הקרב בדרך לירושלים. כך יכיר המתעניין את עברה של העיר.

סיפור הגבורה הציוני והבלתי נשכח של לוחמי השיירות לעיר הנצורה, התושייה של חיילי צה"ל בסלילת "דרך בורמה" בעיצומה של מלחמת השחרור, מסירות הנפש של חיילינו למען עיר הבירה הנצחית – כל אלה מופיעים בבול אחד קטן ומרגש. וזהו רק אחד מבין אלפי דפי תצוגה המופיעים בתערוכה שבה אתם משתתפים. כל בול פותח מאות דלתות המאפשרות ללמוד ולדעת יותר על העולם ועל האדם.

ירושלים מלאה בהיסטוריה וגדושה בחדשנות, והיא חווה בשנים האחרונות תחייה תרבותית בלתי רגילה. אינספור תערוכות, פסטיבלים, מופעים ואירועי תרבות מתרחשים בה מדי שנה, והיא מושכת קהל מקומי וקהל בין-לאומי, המגיע בהמוניו. אני מברך את הבאים בשעריה של התערוכה "ירושלים 2016", ומודה למארגנים ולחברת דואר ישראל על הוספת נדבך חשוב לעושרה התרבותי של ירושלים.

בברכה,

ניר ברק

ניר ברק

ראש העיר

ברכת חברת דואר ישראל

דני גולדשטיין

ירון רצון

ברכתנו שלוחה לכל מבקרי תערוכת הבולים הרב־לאומית "ירושלים 2016". תערוכת בולים זו, כמו תערוכות בולים אחרות ושלל פעילויות פילאטליות, ממחישות את תמיכתה הרבה של חברת דואר ישראל בעולם הבולאות על גווניו השונים.

השירות הבולאי של חברת דואר ישראל שדרג בשנים האחרונות באופן משמעותי את פעילותו ובין היתר הופקו מוצרים רבים, שמטרתם הגברת המודעות וחשיפת עולם הבולאות לציבור הרחב. זוהי דרך יפה להחזיר עטרה ליושנה.

בתערוכת הבולים הרב־לאומית "ירושלים 2016", המאורגנת על ידי התאחדות בולאי ישראל והשירות הבולאי בדואר ישראל, בברכת עיריית ירושלים ומשרד התקשורת, מוצגים אלפי דפי תצוגה עם עשרות אלפי פריטים בולאיים. בתערוכה משתתפים עשרות נציגים מהמדינות ארה"ב, גרמניה, הונגריה וספרד, בכללם אספנים מהמדינות השונות. בתערוכה מוצגים אוספים נדירים ויקרים ובמהלכה ניתן לרכוש פריטים מקוריים וייחודיים, שיוצרו במיוחד לתערוכה.

בין היתר מוצג גיליון "הבול שלי", שאייר השחקן הידוע חיים טופול, ומכיל 6 דמויות המייצגות את ירושלים, בהן – נשיא המדינה ראובן ריבלין, הזמר הנודע יהורם גאון, ח"כ לשעבר גאולה כהן, ראש העיר ירושלים לשעבר טדי קולק ז"ל ועוד, וכן 6 איורים של אתרים ידועים בירושלים. הביקור בתערוכה מבטיח חוויה מהנה, בסיומה תצאו עם מטען עשיר בתחום הבולאות.

בברכה,

דני גולדשטיין
המנהל הכללי

ירון רצון
מנהל השירות הבולאי

ברכת נשיא התאחדות בולאי ישראל

אספני בולים מהארץ וחו"ל, שוחרי בולאות ומבקרים נכבדים –
ברוכים הבאים,

ירושלים בירתנו על מגוון אתריה ההיסטוריים ועושרה התרבותי נבחרה השנה לארח את תערוכת הבולים "ירושלים 2016". ארבע פדרציות בולאיות מארה"ב, גרמניה, הונגריה וספרד עם מיטב אוספי מדינתם משתתפות לצד ישראל בתערוכה. לצערנו מפאת מגבלות המקום נאלצנו לדחות מציגים נוספים שרצו ליטול חלק באירוע. בנוסף יתארחו אספנים פרטיים מצרפת, ברזיל, דר' אפריקה סלובניה, ניו זילנד ואוקראינה שלאוספיהם זיקה לתולדות הדואר בארץ ישראל.

התערוכה מהווה כר פורה להידוק קשרי ידידות ושיתוף פעולה בינלאומי לקידום אספנות הבולים בארץ, ולמבקרים שיפקדו את תערוכה זוהי חוויה מיוחדת להיחשף לתצוגות של אספנים מחו"ל, להתרשם מנושאים מגוונים רחבי היקף וליטול חלק במיזם הבולאי המתקיים במקומותינו אחת לכמה שנים.

כ־400 מסגרות תצוגה, מגוון עשיר של פריטי בולאות וסיפורי בולים נדירים, כמו גם תולדות הדואר בארץ ישראל בדגש על הבולאות בירושלים – כל אלה יבואו לידי ביטוי בתערוכה ויספקו עניין והתנסות מרתקת לאספנים מקצועיים וחובבנים כאחד, משפחות ובני נוער. אנו שמחים ולכבוד הוא לנו לארח בפעם הראשונה בישראל את אחת מגולות הכותרת של הבולאות העולמית – "גויאנה הבריטית – התקופה הקלאסית". זהו אוסף בולים מהמפורסמים בעולם הכולל פריטים נדירים, ייחודיים ויקרי ערך.

כבר מימי הראשונים שיקף הבול מסרים רעיוניים של המדינה שהנפיקה אותו, ערכים של תרבות ואסתטיקה, הקשרים היסטוריים וחידושי מדע וטכנולוגיה וכיום אין נושא שלא מונצח על בול. בנוסף לכך האוספים המסורתיים ואוספי תולדות הדואר משקפים את חקר ההיבטים הדואריים של הבול. תערוכת הבולים מהווה למעשה את פסגת הישגיו של האספן ועל כך הוא מוערך.

התחרות למול עולם של חדשנות טכנולוגית ותקשורת דיגיטלית מיידית, נדמה שהיא אבודה מראש, אך לשמחתנו תחביב המלכים אינו שוקט על שמריו – תחומי האיסוף מתרחבים, כללי התצוגה כפי שנקבעים על ידי הפדרציה הבולאית הבינלאומית מתאימים את עצמם למגמות החדשות, מדינות העולם ממשיכות להנפיק בולים ואספני הבולים עדיין פעילים בתחום.

ברצוני להודות למציגים הישראליים ולציין את הרמה הגבוהה של אוספיהם. אתם הגרעין הקשה של האספנות הישראלית ועל כך הערכתו. למארגנים, למתנדבים ולכל מי שעסק במלאכה ותרם להצלחת האירוע – לא היינו יכולים להרים את הפרויקט בלעדיכם!

מאחל לכולכם חוויה מרתקת ומעשירה.

אלי ובר

יו"ר התאחדות בולאי ישראל

לוח זמנים לתערוכה

יום ראשון, 13 בנובמבר 2016

יום ירושלים

- 13:00-12:00 טקס פתיחת התערוכה
- 20:00-13:00 פתיחה התערוכה לקהל הרחב
- 22:00-12:00 שיפוט התצוגות

יום שני, 14 בנובמבר 2016

יום ארה"ב

- 20:00-12:00 פתיחה התערוכה לקהל הרחב
- 14:00-12:00 הדרכות בתי ספר
- 22:00-09:00 שיפוט התצוגות

יום שלישי, 15 בנובמבר 2016

יום גרמניה

- 12:00-09:00 שיפוט התצוגות
- 20:00-12:00 פתיחה התערוכה לקהל הרחב
- 14:00-12:00 הדרכות בתי ספר

יום רביעי, 16 בנובמבר 2016

יום הונגריה

- 20:00-12:00 פתיחה התערוכה לקהל הרחב
- 14:00-12:00 הדרכות בתי ספר

יום חמישי, 17 בנובמבר 2016

יום ספרד

- 18:00-12:00 פתיחה התערוכה לקהל הרחב
- 14:00-12:00 הדרכות בתי ספר
- 16:00-15:00 ביקורת שופטים בנוכחות המציגים
- 17:00-16:00 טקס חלוקת מדליות

הנהלת התערוכה – EXECUTIVE COMMITTEE

טיבי יניב
 מנהל התערוכה
Tibi Yaniv
 Exhibition Director

אלי ובר
 יו"ר התערוכה
Eli Weber
 Chairman of the Exhibition

לילך גלעד
 מפיקת התערוכה
Lilach Gilad
 Project Manager

מוטי קרמנר
 חבר הנהלת התערוכה
Moti Kremener
 Executive Member

ריקי קיסוס
 מזכירה
Ricki Kissos
 Secretary

יגאל נתנאל
 חבר הנהלת התערוכה
Yigal Nathaniel
 Executive Member

שופטים – JURORS

אלי ובר
נשיא חבר השופטים ישראל
Eli Weber
President of the Jury
Israel

פרננדו ארנאז' דל ריו
ספרד
Fernando Aranaz
del Rio
Spain

ראלף אבנר
גרמניה
Ralph Ebner
Germany

דארל הרצברגר
ארה"ב
Darrell Ertzberger
USA

אישטבן גלאץ
הונגריה
István Glatz
Hungary

אדי לייבו
ישראל
Eddie Leib
Israel

מוטי קרמנר
מזכיר חבר השופטים
ישראל
Moti Kremener
Secretary of the Jury
Israel

JURORS – שופטים

יהושע מגר
 ישראל

Yehoshua Magier
 Israel

יואל סלוצקי
 ישראל

Joel Slutzki
 Israel

לורנס פישר
 שופט מתלמד – ישראל
Lawrence Fisher
 Apprentice Juror – Israel

The Exhibition Medal – מדליית התערוכה

נציגי המדינות המשתתפות – COMMISSIONERS

Germany

ראלף אבנר
גרמניה

Ralph Ebner

Hungary

גאורגי לוי
הונגריה

György Lővei

Spain

פרננדו ארנאז' דל ריו
ספרד

Fernando Aranaz del Rio

USA (East)

קולין ג. פריסר
ארה"ב (מזרח)

Colin G. Fraser

USA (West)

וסמה גרינפלדס
ארה"ב (מערב)

Vesma Grinfelds

פרסים – AWARDS

מנהל השירות הבולאי
 חמסת ירושלים בציפוי מוזהב

*Director, Israel
 Philatelic Service*
 Jerusalem Hamsa Gold Plated

המנהל הכללי, חברת דואר ישראל
 מדליית ירושלים בציפוי מוזהב – קובייה מעוצבת

CEO, Israel Postal Company
 Jerusalem Gold Plated Medal –
 Designed Cube

התאחדות בולאי ישראל
 טחנת הרוח בירושלים – אמנות אבן כנענית

Israel Philatelic Federation
 Jerusalem Windmill – Canaan Stone Art

SPECIAL PRIZES – פרסים מיוחדים

גרמניה – Germany

מיקרוסקופ דיגיטלי לוכטורם

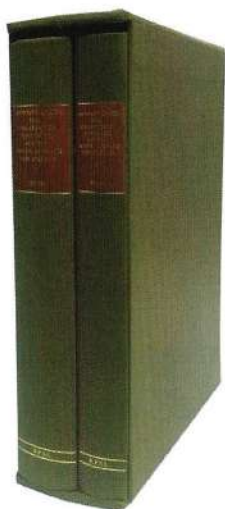
Leuchtturm Digital Microscope

ארצות הברית – USA

ברונקו הפרא

Bucking Bronco

הונגריה – Hungary

חותמות הדואר של בולי הונגריה 1871-1867

Postal Cancellation on the first Hungarian stamps
1867-1871

SPECIAL PRIZES – פרסים מיוחדים

Israel – ישראל

חנוכיה מכסף

Silver Hanukka Lamp

לזכרם של יעקב וזהרה שבתאי

In Memory of Zohara and Yaakov Shabtai

Israel – ישראל

האגודה הישראלית לבולאות תימאטית

Israel Thematic Society

Spain – ספרד

צלחת – קרמיקה ספרדית

Spanish Ceramic Plate

חותמות תערוכה – COMMEMORATIVE CANCELS

13.11.2016
יום ירושלים
Jerusalem Day

13.11.2016
תערוכת בולים "ירושלים 2016"
"Jerusalem 2016" Stamp Exhibition

15.11.2016
יום גרמניה
Germany Day

14.11.2016
יום ארה"ב
USA Day

17.11.2016
יום ספרד
Spain Day

16.11.2016
יום הונגריה
Hungary Day

שי ארכיטקט קטאָנע האַנדלונג "ירושלים 2016"

גיליונות ציכרון באגל אונקערט

באדענדע אונקערט און אונקערט 1-4000

A Gift with "Jerusalem 2016"
Exhibition Catalogue

Imperforated Souvenir Sheet Limited &
Numbered Edition 1-4000

בולי גויאנה הבריטית 1850-1856

ד"ר אדי לייבו

האטלנטי. הכלכלה הייתה מבוססת כמעט כולה על גידול ויצוא קנה סוכר. כדי לתמוך בכלכלה, נחנכה בשנת 1848 מסילת הברזל

בולים מתקופת המלך ג'ורג' השישי, המראים את מיקומה הגיאוגרפי של המושבה והעמסת קנה הסוכר על דוברות

אילו היה נערך בעולם משאל על השאלה מאיזו מדינה הבולים הידועים והמפורסמים ביותר, הייתה גויאנה הבריטית הטוענת הרצינית ביותר לכתר. בולי המושבה הבריטית מהלכים קסם על אספנים מזה כמאה וחמישים שנה וגדולי הבולאים בעבר התגאו להחזיק בהם. המשיכה אל בולים אלה ניוונה מהמראה המיוחד שלהם, מההדפסה הפרימיטיבית של ההוצאות המקומיות ומעל הכול מהנדירות שלהם. סיפורי ההדפסה וההוצאה של הבולים, הופעתם בעולם הבולאות, גילוי ומציאת בולים נדירים כמו גם הסיפורים על האספנים שנשבו בקיסמם והמחירים אשר שולמו עבורם חזרו ונשנו ועוררו הדים בעיתונות הבולאית והעיתונות הכללית במשך עשרות שנים.

הסיבה העיקרית לפרסומם של בולים אלו היא כמובן המחיר בו הם זוכים במכירות הפומביות – מחיר הנגזר מהנדירות של הבולים ומהפופולריות שלהם. בולי הסדרות הראשונות הם בולים יקרים וחלקם אף יקרים מאוד. לכותרות הרבות ביותר זכה הבול בעריך של סנט אחד משנת 1856 – "הבול היקר בעולם". לפני כשנתיים נמכר במכירה פומבית בניו יורק בול זה בסכום של 9.5 מיליון דולר!!! – סכום שיא לפריט בולאי כלשהו.

גויאנה הבריטית (כיום גויאנה) הייתה באמצע המאה ה-19 מושבה בריטית בצפונה של יבשת דרום-אמריקה, על החוף

בול 4 סנט צהוב, חתום "דמררה, 9 נוב' 1850"

בול 8 סנט ירוק, חתום "דמררה, 26 נוב' 1850"

בול 12 סנט כחול לא חתום. אחד משני בולים בלבד, מהסדרה כולה, הידועים לא חתומים

- הראשונה ביבשת דרום אמריקה - אשר נסללה לאורך המושבה. עם הפעלת שירות הרכבות התאפשר גם שירות דואר מסודר בתוך המושבה ואכן בשנת 1850 החליטו שלטונות המושבה על הפעלת שירות זה.

1850 "Cottonreels" הסדרה הראשונה (הדפסה מקומית):

ביום ה-15 ביוני 1850 פרסם אדוארד דלטון, מנהל הדואר בגויאנה הבריטית, מודעה המבשרת על פתיחת שרות דואר במושבה. המודעה התפרסמה בעיתון ה"רויאל גאזט" בעיר הבירה, ג'ורג'טאון (מחוז דמררה) ופורטו בה זמני יציאת הדואר, המקומות לאורך המסילה בהם יאספו ויימסרו דברי הדואר וכן תעריפי הדואר. תעריפי הדואר היו 4 סנט, 8 סנט או 12 סנט בהתאם למרחק. דברי הדואר נדרשו להיות משולמים מראש, באמצעות בולי דואר.

מפאת קוצר הזמן לא ניתן היה להזמין בולים מלונדון ודלטון פנה אל בית הדפוס המקומי. המדפיסים עמדו בפני אתגר לא פשוט בהתחשב באמצעים הדלים אשר עמדו לרשותם. את הגלופה הכינו באופן הבא: הם עיגלו ארבעה פסי מתכת זהים מפליז עוגלו והולחמו בקצוות כך שהתקבל מעין צינור קצר. פנימה להיקף העיגול - אשר שימש כמסגרת הבול - הוכנסו האותיות BRITISH GUIANA ובמרכזו המילה Cents. במהלך ההדפסה הוכנסו הספרות 4, 8 ו-12 בהתאמה. ארבע תבניות אלו חוברו למכשש הדפוס ובכל פעם הודפסה שורה בת ארבעה בולים. בגיליון דפוס היו לפחות שמונה בולים (ידועים וזוגות בולים אנכיים של בול ה-2 סנט). כדי

1851, בול ה־2 סנט "Cottonreels":

לאור בקשות סוחרים נפתח במרץ 1851 שירות דואר מקומי בעיר הבירה, ג'ורג'טאון. נקבעו חמש תחנות מסירה וקבלה ברחבי העיר בנוסף לבית הדואר המקומי. עלות מכתב מקומי נקבעה ל־2 סנט ולצורך זה הודפסו בולים בערך זה על נייר ורוד. השירות נסגר לאחר זמן קצר מחוסר דרישה – כנראה לסוחרים שפעלו לפתיחתו הסתבר כי פשוט וזול יותר להשתמש בשליחים. בול ה־2 סנט הוא אחד הבולים הנדירים בעולם והנדיר בבולי ה־"Cottonreels". כיום ידועים רק עשרה בולים: שלושה מכתבים שעל כל אחד מהם זוג בולים לתשלום התעריף של 4 סנט (במקום בול של 4 סנט) וארבעה בולים בודדים. ארבעת הבולים הבודדים חתומים בראשי תיבות של אותו פקיד דואר (הסברה היא שהשתמשו בהם לבייל מכתב בתעריף 8 סנט). אחד משלושת המכתבים נמצא

להקל להבדיל בין העריכים של הבולים הודפס כל עריך על נייר בצבע שונה: 4 סנט על נייר צהוב, 8 סנט על נייר ירוק ו־12 סנט על נייר כחול.

כאשר קיבל דלטון את הבולים התעורר בו החשש כי ניתן לזייפם בקלות בכדי לרמות את הדואר (זיוף בולים במטרה להוליך שולל אספנים עוד לא עלה אז בדעתו של איש...). בכדי למנוע זאת הוציא הנחיה כי על כל בול שיימכר יחתום פקיד הדואר בראשי תיבות. בולים אלו הודפסו על נייר ללא דבק. בכדי להדביקם על מכתבים השתמשו בדבקים שונים. דבקים אלו גרמו לקושי רב בהסרת הבולים מהמכתבים קושי שגרם לקרעים ונזקים שפגעו בחלק משמעותי מהבולים.

הבולים העגולים הזכירו במראה את התוויות העגולות שהודבקו על גלילי חוטי כותנה ולכן זכו עד מהרה לכינוי "Cottonreels".

זוג אנכי של בולי 2 סנט על מכתב לאדוארד גורדון

בבית סוחר בולים שביקש לקנות את אלבום הבולים של המשפחה אך הצעתו נדחתה. כאשר הבן נוכח כי "כולם נהיו משוגעים לבולים..." כדבריו, ביקש למכור את האלבום, אך גילה שהאלבום אבד. עוד סיפר הבן כי הוא מצא את המכתב כאשר יום אחד עסק בסידור הבית ושרף ניירת שהצטברה. לפתע ראה בין הניירות שעמד לזרוק לאש את המכתב... המכתב אשר ניצל מהשמדה ברגע האחרון הוצג לאחרונה בתערוכת הבולים בלונדון בשנת 1990.

מכתב מפורסם לא פחות הוא המכתב ע"ש "מיס רוז". המכתב נשלח ביום 5 באוג' 1851 לגב' רוז במטע בלקנבורג. גם מכתב זה מבוייל בזוג אנכי של בולי 2 סנט הנושאים את חתימת מנהל הדואר, אדוארד דלטון, "ETED". גם מכתב זה נתגלה לעולם הבולאים בשנת 1896 ומעשה שהיה כך

באוסף המלכותי הבריטי ושניים מהבולים הבודדים נמצאים באוספים של מוזיאונים, כך שלציבור האספנים בעולם נותרו רק ארבעה פריטים – שני מכתבים ושני בולים בודדים. אין פלא אפוא שההיסטוריה והסיפורים המלווים את כל אחד מבולים אלו תורמים רבות להילה האופפת אותם. בשורות הבאות נתעכב על מספר פריטים של בולי ה-2 סנט.

המכתב שנשתמר במצב הטוב ביותר הוא המכתב הידוע בשם "מכתב אדוארד גורדון" על שם הנמען. המכתב אשר בויל בזוג אנכי של בולי 2 סנט נשלח ביום 26 לנוב' 1851 לאדוארד גורדון, שהתגורר במטע על שם כיף התקווה הטובה. הבולים נושאים חתימה בראשי תיבות "EDW" של פקיד הדואר. אדוארד גורדון נפטר בשנת 1861 ורכושו עבר לבנו. בשנת 1896 ביקר

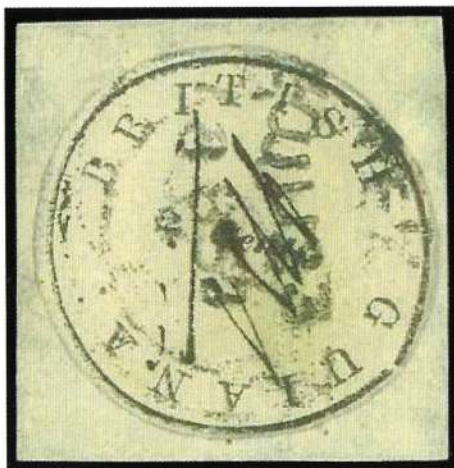

ווג אנכי של בולי 2 סנט על מכתב הממוען למיס רוז, במטע בלקנבורג

שרדו גם ארבעה בולים בודדים. בשנת 1976 נערכה בפילדלפיה תערוכת בולים בינלאומית לציון 200 שנות עצמאות ארה"ב. במדור מיוחד – אשר זכה לפרסום רב – הוצגו ה"אריסטוקרטים" של עולם הבולאות ובהם שני המכתבים שתוארו כאן. בזמן התערוכה הגיע אל דוכנו של סוחר אנגלי ידוע, מר רובסון לאו, אדם שהציע למכירה מעטפה ובתוכה מספר בולים נדירים ביותר, כולל בול בערך 2 סנט. רובסון לאו התרשם שהבולים מקוריים, אך העסקה לא יצאה אל הפועל. רק משחזר ללונדון זיהה את הבולים – היו אלו בולים אשר נעלמו ממוזיאון הדואר בברלין בתקופת מלחמת העולם השנייה. הוא פנה מיד לסקוטלנד יארד ונפתחה חקירה של האינטרפול. עד מהרה הגיעו אל האמריקאי אשר החזיק בבולים. האיש סיפר כי בשנת 1945, בהיותו קצין בצבא האמריקאי בגרמניה, עזר לזוג גרמני לברוח מהאזור שבשליטת ברה"מ לחלק המערבי. לאות תודה מסרו בידיו הגרמנים מעטפה ובה הבולים. כשחזר לביתו הניח את המעטפה בעלית הגג ושכח מכל העניין. ההד התקשורת הגדול אשר ליווה את תצוגת הבולים הנדירים בתערוכה גרם לו להיזכר בבולים שקיבל. התברר כי בזמן המלחמה הועברו הבולים מהמוזיאון בברלין המופצצת לעומק האדמה במכרה ליד דרזדן ומשם הם נעלמו. הבולים הועברו לידי שלטונות ארה"ב אשר ניצבו בפני תביעות בעלות הן מצד ממשלת מערב גרמניה והן מצד ממשלת מזרח גרמניה. הבולים נשארו בידי המכס האמריקאי ורק אחרי איחוד גרמניה הועברו הבולים בטקס מיוחד לידי שגריר גרמניה בארה"ב והוחזרו לתצוגה במוזיאון הדואר בברלין.

היה: באותה שנה נקלעה הכנסייה בדמררה לחובות כבדים וכדי לכסותם ערכה מגבית בקהילה. התרומות מהקהילה הענייה הגיעו לסך 75 ליש"ט, רחוק מהסכום הנדרש. גברת שחומת עור בשם פרסטון שלחה כתומה שני בולי 4 סנט כחולים מהסדרה הראשונה. פעיל מטעם הכנסייה יצא לביתה כדי להודות לה על התרומה. אותו נציג, לואיג'י יוסה, היה גם בולאי ולימים היה לסגן הנשיא הראשון של האגודה הבולאית במושב. בהגיעו לבית הודה יוסה לגב' פרסטון על תרומתה. בהמשך התעניין אם נותרו עוד בולים מוקדמים ברשותה. בחיפוש שנערך נמצא המכתב המביל בזוג בולי 2 סנט ואשר מוען לחברתה של גב' פרסטון, גב' רוז. אותה רוז התגוררה באותו בית ונכחה במקום בעת גילוי המכתב. ללא היסוס תרמה גם אותו לכנסייה. גב' רוז, אשר הפרוטה לא הייתה מצויה בכיסה, התעקשה על התרומה גם כשהוצע עבור המכתב סכום עתק מבחינתה של 205 ליש"ט.

כאמור בנוסף לשלושת המכתבים

בול 2 סנט חתום "23 יוני 1851"

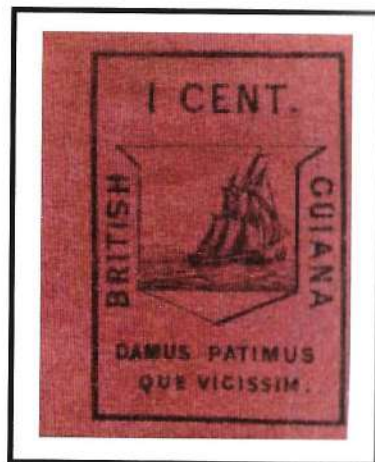
שרות הדואר במושבה זכה לתשבחות, אך עד מהרה הופיעו גם תלונות על העלות הגבוהה של משלוח מכתבים – בפרט על התעריף של 12 סנט אשר נחשב לא פרופורציונלי. מנהל הדואר א. דלטון החליט לשנות עם תחילת שנת 1852 את מבנה התעריף לתעריף לפי משקל ולא לפי מרחק. התעריף החדש למכתבים היה 4 סנט לכל חצי אונקיה. לעיתונים נקבע תעריף של סנט אחד.

לקראת 1852 הודפסו בלונדון בולים בהתאם לתעריף החדש. הבולים הודפסו בשיטה הליטוגרפית ע"י בית דפוס שעסק עד אז בהדפסת מסמכים משפטיים – "וטרלו ובניו". היו אלו הבולים הראשונים אשר הודפסו ע"י בית דפוס זה, אשר יהפוך בהמשך לאחד מבתי הדפוס העיקריים להדפסת בולי האימפריה הבריטית. גם לבולים אלו היה מראה מיוחד אופייני בצורת מלבן אנכי, גדול יחסית. הם הודפסו בשחור על נייר צבעוני, בול ה-1 סנט על נייר בצבע ארגמן ובול ה-4 סנט על נייר בצבע כחול עמוק. במרכז הבול ציור של ספינת מפרש ובהיקפו מסגרת שבתוכה צוינו העריך, שם המושבה והמוטו של המושבה בלטינית "Domus patimus que vicissim" (בתרגום חופשי: אנו מעניקים ומבקשים תמורה). כאן חלה טעות כיתוב: הכיתוב הנכון הוא Petimus ולא Patimus.

בולים אלו היו בשימוש במשך כשנה וחצי. הנייר עליו הודפסו היה נייר דק ועדין מאוד אשר ניזוק בקלות. לפיכך הם הוחלפו לאחר תקופה קצרה יחסית והמלאי אשר נותר בדואר הושמד בהמשך. גם בולים עדינים אלה מבוקשים מאוד, במיוחד פריטים שנשתמרו במצב טוב יחסית.

עניין מיוחד מעורר בול מהסדרה הראשונה בערך 2 סנט על נייר כחול (במקום וורוד). הבול נמצא על מכתב וההסבר המקובל הוא כי זה בול של 12 סנט אשר הודפס כאשר הספרה "1" נשמטה ממכש הדפוס.

1852, הסדרה השניה:

סביב הבול, סביב האספנים שזכו להחזיק אותו ברשותם וגם סביב האספנים שניסו לרכשו ולא זכו, רוחשים סיפורים רבים. חלקם של סיפורים אלה מבוסס יותר וחלקם פחות. סיפור אשר לא אומת מעולם נוגע לאיל הטקסטיל והאספן הידוע ארתור הינד, אשר החזיק בבול משנת 1922 ועד מותו בשנת 1933. לפי הסיפור הגיע לביתו של הינד אדם אשר הציע לו בול נוסף של 1 סנט משנת 1856. הינד בדק את הבול היטב, הגיע למסקנה שהוא בול מקורי וקנה אותו. מיד לאחר שרכש את הבול הצית סיגר, קירב את הבול לגפרור ושרף אותו כשהוא מפטיר "בול 1 סנט של גויאנה יש רק אחד". במשך השנים הועלו מידי פעם ספקות וחשדות שהבול מזויף. הטענה השכיחה ביותר הייתה כי זהו בול של 4 סנט אשר זייפן שינה בו את המילה "FOUR" ל-"ONE" ע"י מחיקת ה-"F" ושינוי האות "U" ל-"N". בבדיקת הבול באמצעים מודרניים לא נמצא כל הוכחה לכך שהבול זויף ומקוריותו אושרה.

ביוני 2014 קנה את הבול מעצב נעליים מניו-יורק, סטיוארט וייצמן. לשאלה מדוע רכש את הבול תמורת 9.5 מיליון דולר, סיפר וייצמן – אשר אינו אספן בולים – כי בילדותו ברובע קווינס, נהג לאסוף בולים יחד עם כל חבריו. היו להם אלבומים מודפסים וכאשר הגיעו לעמוד בו נשמר המקום לבול הזה ידעו כי העמוד הזה יישאר ריק לתמיד. עבורו הייתה הרכישה סגירת מעגל. לאחר הרכישה השאיל וייצמן את הבול לתצוגה במוזיאון הדואר הלאומי בושינגטון.

1853, הסדרה השלישית:

הודפסו בדפוס שקע ונשאו את אותם המוטיבים של הסדרה הקודמת. הכיתוב במוטו של המושבה תוקן לכיתוב הנכון Petimus. בארבע פינות הבול הופיעו ארבע ספרות לציון שנת ההדפסה: 1 ו-8 בפינות

הדואר לא הוציא הודעה על הופעת בולי סידרה זאת אשר הודפסה גם היא ע"י בית הדפוס "וטרלו ובניו" בלונדון. הבולים

בולי הסדרה השלישית, 1 סנט אדום ו-4 סנט כחול

בתחילת שנת 1856 עמד הדואר בגויאנה הבריטית להישאר ללא כל מלאי של בולים. אמנם בנובמבר 1854 הוזמנו מלונדון 50,000 בולים מכל אחד משני העריכים (1 סנט ו-4 סנט) אך כאשר הגיע המשלוח בספטמבר 1855, התברר כי עקב טעות סופר סופקו רק 5000 בולים מכל עריך!!! מיד הופנתה ללונדון דרישה להשלמת ההספקה, אך בולים אלו היו צפויים להגיע רק כעבור כשנה.

בכדי למנוע פגיעה קשה בתפקוד הדואר נאלץ פעם נוספת א. דלטון למצוא פתרון במקום. הוא חזר ופנה אל בית הדפוס אשר הדפיס את הסדרה הראשונה והזמין הדפסת חירום. הפעם עמד בפני המדפיס מראה הבולים שהודפסו בלונדון והם השתמשו באותם מוטיבים. הם מצאו תבליטי דפוס של ספינת מפרש ואותה העמידו במרכזו של מלבן אשר כלל גם את המוטו של המושבה. מחוץ למלבן הופיעו שם המושבה וערך הבול. הבולים הודפסו בזוגות בכל גיליון שני זוגות, האחד מעל השני. הודפסה כנראה כמות קטנה מאוד של בול ה-1 סנט על נייר ארגמן. בולי ה-4 סנט הודפסו על נייר בעל גוונים שונים של ארגמן וכן על נייר כחול. כדי למנוע זיופים חזר דלטון והורה לפקיד הדואר לחתום בראשי תיבה על הבולים שמכרו.

מבין בולי ה-1 סנט שרד רק בול אחד. הבול הודבק כנראה על עיתון אשר נשלח ב-4 לאפריל 1856 (לפי חותמת הדואר) לתושב המושבה אנדרו הנטר. הבול נושא את חתימתו בראשי תיבות של פקיד הדואר אנדרי דלול וייט (EDW).

שבע עשרה שנים לאחר מכן אחיינו של הנמען, נער בן 12 בשם לואיס ווהן, נדבק בחיידק איסוף הבולים. כאשר נתקל

העליונות, 5 ו-3 בפינות התחתונות. הבולים הודפסו בצבע על נייר לבן, בול ה-1 סנט בצע אדום-חום ובול ה-4 סנט בכחול. מראה הבולים האלה הפך לסטנדרט של בולי המושבה עד לשנת 1860, פרט לפרק זמן מסוים בשנת 1856 עת נאלצה המושבה להדפיס שוב בולים במקום. בולי סדרה זאת החליפו את בולי הסדרה הקודמת מיד עם הספקתם לכל אחד מבתי הדואר.

1856, הסדרה המקומית ובול ה-1 סנט:

1856, הדפסת החירום, בול 4 סנט אדום במצב מעולה: שוליים רחבים, חותמת קלה וברורה "דמררה, 15 ספט' 1856"

1856, הדפסת חירום, בול 4 סנט כחול חתוך בצורת מתומן חתום בחותמת כפרית ביום 5 לדצמבר 1856

בול ה-1 סנט: צילום עם פילטר אינפרא-אדום המבטל את הצבע באדום ומאפשר לראות פרטי ההדפסה, את חותמת הדואר וחתימה בראשי תיבות של פקיד הדואר E.D.Wight.

1856, בול ה-1 סנט, כפי שהוא נראה היום

מספר בולים אחרים. בשנת 1878 הבול הגיע לבריטניה מאז החליף מספר פעמים בעלים, כל פעם בעבור מחיר שיא לפריט בולאי. בעסקת ההחלפה של ווהן הוערך הבול בערך של ששה שילינג. בשנת 2014, למרות מצבו, נמכר כאמור בסכום של 9.5 מיליון דולר.

בתכתובת של דודו, מצא מספר בולים מוקדמים והוסיף אותם לדפי האלבום שלו. בינות לבולים שמצא ראה בול בערך של סנט אחד. הבול היה חתוך כמתומן ומצבו לא היה טוב. הוא זיהה את הבול כשייך לסדרה הנדירה משנת 1856. זה היה בול הראשון מהסדרה הנדירה שהיה ברשותו. לא עלה על דעתו כי מדובר בבול היחיד הקיים. ווהן החזיק את הבול מספר שנים ובהמשך החליף אותו עם אספן אחר תמורת

רשימת התצוגות "ירושלים 2016"

מסגרות	שם	מדינה	שם תצוגה
אוספי ארץ הקודש וישראל-ירושלים			
5-1	אלכסנדר שאולה	ישראל	תולדות הדואר של ירושלים
6	גלסמן לס	ישראל	תולדות הדואר בירושלים בתקופה הקדם בולאית
14-7	פוק מיכאל	סלובניה	ירושלים 1655-1917, נתיבים ובתי דואר
22-15	בס מיכאל	ארה"ב	פעילות הדואר הזר בארץ ישראל 1852-1914
23	שטרן שלמה	ישראל	הדרך לירושלים
אוספי ארץ הקודש וישראל			
31-24	בייקר ג'ונתן	ארה"ב	הכיבוש והמנהל הבריטי בארץ ישראל וסוריה: 1914-1920
39-32	שבתאי שי	ישראל	קשרי הדואר של הישוב העברי 1939-1948
40	ריסי פאולו	ברזיל	ה"כחולים" (בולי ה-EEF) – ארץ ישראל 1918
48-41	רימון ירמיהו	ישראל	פרופיל הדואר של חיפה
ה-3	אוספי הדרכה		
56-49	רדזוויט תומאס	גרמניה	השוואה – רדיפה והתנגדות
ה-4	אוספי הדרכה		
61-57	חפץ דונלד	ארה"ב	דברי דפוס בארץ ישראל 1889-מאי 1948, תקופת השנייה של ה-UPU
66-62	אברנאל כריסטיאן	צרפת	דואר אזרחי בארץ ישראל 1938-1945
67	ויינר ברוך	ישראל	שבויי מלחמה ערבים במלחמת העצמאות
75-68	קרפובסקי איתמר	ישראל	ישראל – תקופת המעבר 1948, ערים בתנאי חירום
80-76	הלד דוד	ארה"ב	שרותי הדואר הצבאיים במלחמת העצמאות 1948-1949
88-81	נוגיד הנרי	ארה"ב	ארבע הערים הנצורות – 1948
89	חפץ דונלד	ארה"ב	דברי דפוס לארץ ישראל בתקופת ה-UPU השנייה – 1948
97-90	פילדס רוברט	ארה"ב	דואר עברי 1948 והשימוש בסדרת דמי הדואר של ישראל

מסגרות	שם	מדינה	שם תצוגה
102-98	גרוס מיכאל	ישראל	דאר עברי: יצירת ההדפסות השונות 1949/1948
7ה	אוסף הדרכה		
102A	לבנת רפאל	צרפת	דאר עברי - על מעטפות, גלויות ודברי דפוס
107-103	גלסמן לס	ישראל	התנ"ך
112-108	דנון ז'אן-פול	צרפת	ישראל 1948 - בולי מועדים
8ה-11ה	אוספי הדרכה		
120-113	בלאו דן	ארה"ב	תולדות דואר האוויר של ארץ ישראל
125-121	גרודז בריאן	דר' אפריקה	ישראל 1950 - בולי דואר אוויר הראשונים
133-126	שבתאי יעקב	ישראל	השימוש בדמי דואר בישראל 1948-1978
12ה	אוסף הדרכה		
139-135	טרמיני בנדיקט	ארה"ב	הקמת דואר הרשות הפלסטינית
שאר מדינות העולם - בולאות מסורתית			
144-140	"האוסף האימפריאלי"	ישראל	גויאנה הבריטית - התקופה הקלאסית
145	דה קואסדה אאוגניו	ספרד	הדואר הרשום ו"אלפונסילו" 1884-1879
150-146	מיגל אלפרדו	ספרד	ספרד - הרפובליקה הראשונה 1875-1873
155-151	פאגה חואן אנריקה	ספרד	צ'כוסלובקיה 1939-1918
156	דומנך אסטווה	ספרד	בולי הטלגרף המזויפים בספרד
161-157	פרייסר קולין ופמלה	ארה"ב	מרכז אפריקה הבריטית 1907-1891
166-162	נאסר אספהני	ארה"ב	פרס, 1894 ההנפקה האחרונה של דיוקן נאסר-אדין שאח
167	קליינר יהודה	ישראל	תשלום מראש ודברי הבולים הראשונים
175-168	אדיר איריס	ארה"ב	איי ריוקיו - "העלמות השמימיות" סדרות דואר האוויר 1972-1951
180-176	הבר לורנס א.	ארה"ב	בולי חצי הפני (מטבע עשרוני) מסדרת "משין"
188-181	בורנמן יוהנס	גרמניה	נפאל
197-190	מונו נסטור	ארה"ב	ג'והור - התקופה הקלאסית
202-198	שמרוט ג'וליאן	ישראל	חותמות ונתיבי הדואר ברודזיה 1921-1894
13ה-14ה	אוספי הדרכה		
207-203	פאגה חואן אנריקה	ספרד	הקרפטים האוקראינים 1946-1944
341	אורושימה אנדרו	ארה"ב	המשחקים האולימפיים במחנות השבויים בפולין - 1944

מסגרות	שם	מדינה	שם תצוגה
שאר מדינות העולם – תולדות הדואר			
189	גרינפלדס וסמה	ארה"ב	חותמות הדואר הרשמי של ריגה 1860-1771
215-208	אלן פול	ארה"ב	דואר ההודי יוצא לבריטניה, אירופה וארה"ב בתקופה הוויקטוריאנית 1854-1876
216	מזה תומאס	ארה"ב	העיר ניו יורק – בתקופת התעריף הזול הראשון
224-217	סריאס אנריקה אדולפו	ספרד	קובה – בולי הדואר בתקופת איזבל השנייה
229-225	אלברטו אגוסטין	ספרד	הדואר בקנריים. אלפונסו ה-12, 1909-1925
237-230	אל מנסייר אחתם	ארה"ב	המלחמה שנשכחה – כוח המשלוח ההודי (D) והמלחמה במסופוטמיה 1914-1918
238	ברמן גנדי	ישראל	הדואר בקרים בתקופת המעבר מרשות הדואר האוקראינית לרוסית מרץ-אוקטובר 2014
243-239	צ'זובק כריסטיאן	גרמניה	גרינלנד
248-244	פקטה לאצי	הונגריה	הצי האימפריאלי האוסטרי בזמן מלחמת העולם הראשונה
249	קוסוי מאיר	ישראל	צנזורה על דברי דואר מודפסים זרים בסנט פטרסבורג-פטרבורג (1876-1917)
257-250	קלר יולי	ישראל	הרפובליקה הרוסית הסוציאליסטית פדרלית – שינוי בערכם של בולי רוסיה בתקופת האינפלציה הדוהרת (1917-1923)
262-258	סלצמן הנס וורנר	גרמניה	באופניים אל החזית – דואר צבאי על אופניים מלה"ע הראשונה 1914-1918
267-263	לוי ברברה	ישראל	התפתחות דואר האוויר של האיטי בשנת 1948
17ה-15ה	אוספי הדרכה		
276-269	לוביי גיורגי	הונגריה	צ'כוסלובקיה, הרפורמה המוניטרית בתקופת המעבר 18/6/1953 – 1/6/1953
284-280	הובר הייקו	גרמניה	מחנה שבויים סטלג XIIIA סולצבאך רוזנברג
288-285	מורינסטין סיד	ארה"ב	איי לונדי
בולאות נושאים			
268	סטגר פיליפ	ארה"ב	אגנס
279-277	קורפסיאוגלו דארן	ארה"ב	התבל – אוסף נוער
296-289	לובאניקר יורם	ישראל	שחמט – משחק המלחמה

מסגרות	שם	מדינה	שם תצוגה
297	דואק פאולו	ישראל	איירטון סנה – נהג מרוצי פורמולה 1, 1994-1960
302-298	באנאש ארתור	הונגריה	סקי באלפים – ספורט החורף הפופולרי ביותר
307-303	מי-רז יוחנן	ישראל	ונשמרתם לנפשותיכם
308	דואק פאולו	ישראל	פלה – מלך הכדורגל
313-309	מקנמי דויד	ארה"ב	סירת הקאנו בתרבות איי האוקיאנוס השקט
318-314	גיאורג מוסל	גרמניה	מרטין לותר קינג
319	סטגר פיליפ	ארה"ב	הדקל המלכותי
327-320	פישר אביבה	ישראל	סמליות הפרח
332-328	וניו ג'וסף	הונגריה	זכרונות המלחמה...!
340-333	גרוס פרדריק	ישראל	רומנטיקה – מוסיקה ומוסיקאים בתקופה הרומנטית
349-342	ברק יצחק	ישראל	התפתחות התעופה ודואר האוויר עד שנת 1914
354-350	רוזנברג סמיון	ישראל	אודיסאה בחלל – המסע לכוכבים
18ה	אוסף הדרכה		
362-355	קלוג ג'נט	ארה"ב	הפעילות האנטי־קומוניסטית של האימפריה הבריטית בג'ונגלים של מאליה – המדור הפתוח
ספרות			
L1	דנון ג'אן-פול	צרפת	"דואר עברי" כתב העת של האגודה הצרפתית C.F.P.I
L2	לבנת רפאל	צרפת	הדואר הצרפתי בירושלים 1914-1843
L3	הקלבה דיטריך	גרמניה	אונסק"ו – אתרי מורשת עולמית בגרמניה
L4	פילטליה הונגריה בע"מ	הונגריה	קטלוג בולי הונגריה 2017-2016
L5	צ'דרטון ברוס	ניו זילנד	במורד התהום – השואה
L6	סריאס אגריקה אדולפו	ספרד	קטלוג סוכנויות העברה של קובה
L7	בילוס אנדרי	אוקראינה	תוויות ביול, קייב
L8	אל מנסייר אחתם	ארה"ב	מדריך לדברי הבולים של עירק
L9	חפץ דונלד	ארה"ב	חקר החותמות הלא מתוארכות של ישראל 1955-1948

מסגרות	שם	מדינה	שם תצוגה
1.10	חפץ דונלד	ארה"ב	בטאון האגודה האמריקאית לבולאות ישראל
1.11	אליאס פיטר	ארה"ב	מרכז הדואר האוטומטיים 2014-2012
1.12	הוגס פיליפ	ארה"ב	קרואטיה 1945-1941 בולי הכנסה
1.13	מאסטרון מרק	ארה"ב	בטאון בולאות ספורט
1.14	רוברטס מיכאל	ארה"ב	מכסיקנה
1.15	מועדון האספנים בשיקגו	ארה"ב	הדואר החשאי הסובייטי 1991-1917
1.16	צבילינגר סטיבן	ארה"ב	הדרך לזהב: 175 טיפים לבניית תצוגת בולים

דוכני מכירה – STAND HOLDERS

1	ארקול גלוריה	Ercole Gloria
2	צבי פולק בולים	Zvi Pollak Stamps
3	רומנו בית מכירות בולים בע"מ	Romano House of Stamps Sales Ltd.
4	נגב הולילנד/בטון סטמפס	Negev Holyland/Button Stamp Company
5	לינדנר, גרמניה – ציוד בולאי	Lindner Falzlos – Gesellschaft
6	בולי ראשון	R.SH.N
7	האוס אופ ציון – אד רוזן	House of Zion
8	בולי גלעדי	Giladi Stamps
9	מרכז הבולים	Stamps Center
10	בולי א. לופוביץ'	A. Lupovici Stamps
11	בית טוב	bait-tov.com
12	אוספים ירושלים – איתן בר-ארז	Osafim Jerusalem – Eitan Bar-Erez

“ירושלים 2016” – מוצרי השירות הבולאי

“JERUSALEM 2016”

ISRAEL PHILATELIC SERVICE PRODUCTS

לכבוד תערוכת הבולים הרב-לאומית “ירושלים 2016”, הנפיק השירות הבולאי בחברת דואר ישראל מגוון של בולים ומוצרים חדשים. אנו מזמינים את מבקרי התערוכה לבקר במתחם המכירות וליהנות ממגוון מוצרים מקצועיים ומרהיבים.

The Israel Philatelic Service of the Israel Postal Company is issuing a wide range of new stamps and philatelic items especially for the Multinational Stamp Exhibition “Jerusalem 2016”. We invite you to visit us at our sales stand at the Exhibition and discover our many interesting and professional collectible products.

מוצרים מיוחדים שהונפקו לכבוד התערוכה

SPECIAL PRODUCTS FOR “JERUSALEM 2016”

“מזכרת זהב – ירושלים 2016”

מהדורה מוגבלת וממוספרת – רק 999 יחידות

הפקה מיוחדת של מוצר יוקרתי ומרהיב לכבוד התערוכה – פריט אומנותי עשוי מזהב אמיתי: **הטבעת זהב של תמונות בולי “תיירות בירושלים” 2016** (הבולים האמיתיים מונפקים ביום פתיחת התערוכה). הפריט מוגן בשכבת פלסטיק דקה ומיוחדת. מידות: 140 X 100 מ"מ.

המוצר המלא כולל אלבומית מיוחדת שבתוכה:

- “מזכרת הזהב” (הפריט המיוחד).
 - 2 מעטפות היום הראשון עם 5 הבולים האמיתיים.
 - תעודת מקוריות המוצר, חתומה אישית ע"י מנהל השירות הבולאי.
- המוצר הוצע ללקוחות השירות הבולאי בלבד** לרכישה לפני התערוכה. לכן, כמות היחידות שיוצעו בתערוכה כפופה לשיקולינו.
- ניתן לרכישה בתערוכה, ללא התחייבותנו לספק כמות כלשהי ובכפוף לשיקולינו.
- הפריט איננו בול.
ט.ל.ח.

GOLD SOUVENIR – “JERUSALEM 2016”

SPECIAL LIMITED AND NUMBERED EDITION ONLY 999 SOUVENIRS

A prestigious, numbered and limited edition item produced especially for the Exhibition. This work of art, made of pure gold depicts the “Tourism in Jerusalem” stamps. The issue date of the actual stamps is on the opening day of the Exhibition. The item is protected in a special thin layer of plastic. The size of the Gold Souvenir is 100 X 140 mm.

This limited edition item will be sold in a special mini-album, which includes:

- The unique Gold Souvenir
- Two First Day Covers with the five actual stamps
- Certificate of Authenticity signed personally by the Director of the Israel Philatelic Service

The item was offered to our subscribers before the Exhibition and the quantities on sale at the Exhibition are at the discretion of the Israel Philatelic Service.

This item is not a stamp.

E&OE.

קונטרס בולים – "תיירות בירושלים"

מהדורה מוגבלת וממוספרת – 10,000 יחידות

קונטרס ייחודי שהונפק ע"י השירות הבולאי לכבוד תערוכת "ירושלים 2016", כמחווה לעיר ירושלים, ונושא עליו את סמל התערוכה. הקונטרס ממוספר והונפק בכמות של 10,000 יחידות בלבד. שולי הגיליון מעוטרים בהדפסה בצבע זהב. הקונטרס מכיל את כל הסדרה של 5 בולי "תיירות בירושלים" שמונפקים ביום פתיחת התערוכה. הערך הנקוב של כל בול הוא 2.40 ש"ח. בקונטרס 10 בולים (2 מכל סוג).

האתרים המופיעים בבולים הם: רחוב יפו, גן החיות התנ"כי, טיילת החומות, תחנת הרכבת הראשונה, ויה דולורוזה. על כריכת הקונטרס מופיעה תמונה פנורמית של מגדל דוד וחומות העיר העתיקה.

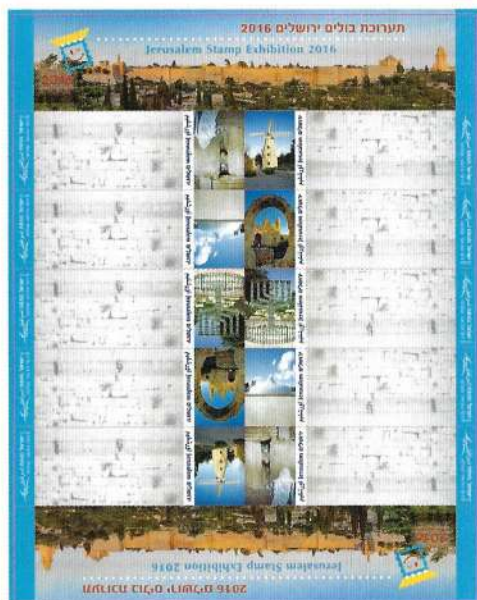

TOURISM IN JERUSALEM STAMP BOOKLET

SPECIAL LIMITED AND NUMBERED EDITION 10,000 BOOKLETS

This unique stamp booklet honoring the city of Jerusalem is issued by the Israel Philatelic Service especially for the Jerusalem 2016 Stamp Exhibition and bears the Exhibition logo. The booklet is numbered and only 10,000 have been produced. The sheet margins are decorated with special gold printing. The booklet contains the entire five-stamp set of "Tourism in Jerusalem" stamps, issued on the opening day of the Exhibition. The face value of each stamp is NIS 2.40. The tourist sites featured on the stamps are Jaffa Road, The Jerusalem Biblical Zoo, Ramparts Promenade, the First Train Station and Via Dolorosa.

The cover of the Booklet shows a panoramic photograph of The Tower of David and the Old City walls.

תוויות מאור "ירושלים 2016"

לרגל תערוכת הבולים יונפק גיליון מאור מיוחד המכיל 10 תוויות עם תמונות מאתרי ירושלים (2 מכל סוג). הגיליון יונפק בתאריכים שונים, בהתאם לימי התערוכה השונים.

COMPUTERIZED (MAOR) POSTAGE LABEL SHEET "JERUSALEM 2016" EXHIBITION

A special sheet of 10 labels featuring photographs of Jerusalem's landmarks are issued for the Exhibition (each photograph appears twice). The Sheet will be available with different dates according to each day of the Exhibition.

תווית דוארמט "ירושלים 2016"

תווית חדשה לתערוכה "ירושלים 2016".

"JERUSALEM 2016" STAMP EXHIBITION ATM LABEL

New Label for "Jerusalem 2016".

"הבול שלי" – רישומים – חיים טופול

מהדורה מוגבלת וממוספרת – רק 2,999 גיליונות, עם חתימה אישית של השחקן חיים טופול

לכבוד תערוכת הבולים הונפק גיליון "הבול שלי" מיוחד, ובו 12 בולי "הדגל" עם 12 איורים, פרי יצירתו של השחקן המפורסם חיים טופול.

אישים:

- **ראובן (רובי) ריבלין** – נשיא המדינה, בעבר יו"ר כנסת ישראל, יליד ירושלים.
- **יהורם גאון** – זמר ושחקן, יליד ירושלים. יוצר הסרט "אני ירושלמי".
- **גאולה כהן** – ח"ית שהעלתה את חוק יסוד "ירושלים בית ישראל", תושבת ירושלים ו"יקירת ירושלים".
- **טדי קולק** – ראש עיריית ירושלים במשך 28 שנים.
- **ש"י עגנון** – זוכה פרס נובל לספרות, כתב רבות על ירושלים שבה התגורר.
- **הנרייטה סאלד** – מייסדת ארגון "הדסה", הקימה בי"ס ראשון לאחיות בארץ בירושלים ועמדה בראש מפעל "עליית הנוער".

אתרים בירושלים:

- מנורת הכנסת.
- היכל הספר במוזיאון ישראל.
- הכותל.
- מגדל דוד.
- טחנת הרוח של מונטיפיורי.
- הרכבת הקלה.

רק בתערוכה "הבול שלי"

"הבול שלי" עם איורי

אתרים בירושלים של חיים טופול ותמונה אישית/ציור של המבקר בתערוכה. ניתן להצטלם במקום/להביא תמונה/לצייר ולקבל במקום גיליון "הבול שלי" מעוצב עם 12 בולי הדגל. הגיליון יכיל 6 תמונות/ציור שלכם + 6 מאיורי האתרים בירושלים של חיים טופול.

DRAWINGS BY CHAIM TOPOL – MY OWN STAMP SHEET

LIMITED, NUMBERED EDITION! ONLY 2,999 SHEETS SIGNED
PERSONALLY BY THE ACTOR CHAIM TOPOL

A unique My Own Stamp sheet is issued especially for the Exhibition. The sheet contains 12 Flag stamps with original drawings by the acclaimed actor Chaim Topol.

Personalities:

- *Reuven (Ruvy) Rivlin* – President of the State of Israel, born in Jerusalem.
- *Yehoram Gaon* – Singer and actor. Born in Jerusalem. Creator of the film *Ani Yerushalmi* (I am a Jerusalemite).
- *Geula Cohen* – MK who initiated the Basic Law: Jerusalem, Capital of Israel. Jerusalem resident and Patron of Jerusalem (*Yakirat Yerushalayim*).
- *Teddy Kollek* – Mayor of Jerusalem for 28 years.
- *S.Y. Agnon* – Nobel Prize laureate for literature, wrote extensively about Jerusalem, where he resided.
- *Henrietta Szold* – founded Hadassah, the Women's Zionist Organization of America, established the first nursing school in Eretz Israel in Jerusalem and served as Director of the Youth Aliyah organization.

Jerusalem's Landmarks:

- The Menorah.
- Shrine of the Book, Israel Museum.
- The Western Wall.
- The Tower of David.
- Montefiore Windmill.
- The Jerusalem Light Rail.

My Own Stamp Sheet at the Exhibition

My Own Stamp Sheet with drawings of Jerusalem landmarks by Chaim Topol and your own personal photo drawing!

Have your photo taken at the Exhibition venue/bring a photo/draw a picture and purchase this unique My Own Stamp sheet of 12 Flag stamps.

The sheet will contain 6 stamps of your photo/drawing + 6 stamps with drawings of Jerusalem landmarks by Chaim Topol.

דף מזכרת ציבורי "תערוכת הבולים – ירושלים 2016"

דף מזכרת ציבורי שהונפק במיוחד לכבוד התערוכה.

"JERUSALEM 2016" STAMP EXHIBITION SOUVENIR LEAF

This Souvenir Leaf is issued especially for the Exhibition.

הבולים החדשים המונפקים ביום פתיחת התערוכה 13 בנובמבר 2016

NEW STAMPS ISSUED ON THE OPENING DAY OF THE EXHIBITION, 13 NOVEMBER 2016

תיירות בירושלים

5 בולים: טיילת החומות, רחוב יפו, ויה דולורוזה, תחנת הרכבת הראשונה, גן החיות התנ"כי. הבולים יופיעו בגיליון בולים חריג, מוקטן ומקושט המכיל 10 בולים (שניים מכל סוג).

Tourism in Jerusalem

5 stamps: Ramparts Promenade, Jaffa Road, Via Dolorosa, First Train Station, The Biblical Zoo. The stamps are issued in a decorated Special Sheet of 10 stamps per sheet (each design appears twice).

פסיפסים בישראל

3 בולים: בית הכנסת, מעון (נגב) המאה ה-6;
בית אמידים, לוד, המאה ה-3; בית הכנסת,
עזה, המאה ה-6. הבולים יופיעו בגיליון חריג
ומוקטן המכיל 6 בולים (2 מכל סוג).

Mosaics in Israel

3 stamps: Synagogue, Maon (Negev),
6th Century; Villa, Lod, 3rd Century;
Synagogue, Gaza, 6th Century. The
stamps are issued in a Special Sheet of 6
stamps per sheet (each design appears
twice).

גיליונית מזכרת "ספינות המלך שלמה" נושאת את סמל התערוכה "King Solomon's Ships" Souvenir Sheet with the Exhibition logo

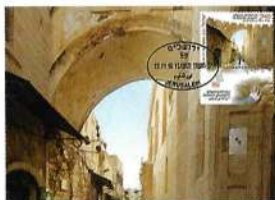

ATM Season's Greetings Label

**גלויות מרב: 5 גלויות הנושאות את בולי
"תיירות בירושלים"**

Maximum Cards: Set of 5 Cards with "Tourism in Jerusalem" stamps

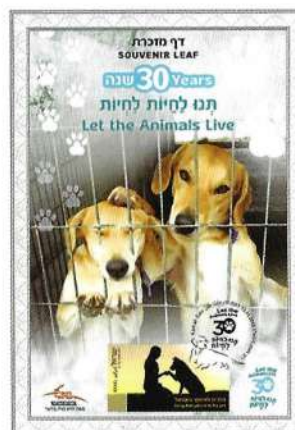

Yitzhak Navon

דף מזכרת: 30 שנה
לעמותת "תנו לחיות
לחיות"

*Souvenir Leaf: Let
the Animals Live –
30th Anniversary*

NEGEV HOLYLAND STAMPS

Holy Land Postal Bid Sales

Are Held Twice A Year

Profusely illustrated catalogue sent free on request to serious collectors

Forerunners, British Mandate, Interim, Israel, Judaica

Material is always accepted for auction. Please write providing full details

Ask about special low commission rates

NEGEV HOLYLAND STAMPS AUCTIONS

presented by BUTTON STAMP COMPANY

Sid Morginstin
P.O. Box 8101
TRENTON, NJ 08650, USA

Telephone: 609-298-2891
E-mail: LEADSTAMP@VERIZON.NET
Fax: 609-291-8438
Cell Phone: 609-456-9508

Please visit us on our WEB site: <http://negev.stampcircuit.com/> this is part of <http://www.stampcircuit.com/>

E-BAY SELLER ID: LEADSTAMPID

Romano House of
Stamp Sales Ltd.

MAIL – AUCTION 35 – DECEMBER 1, 2016 רומנו בית מכירות בולים בע"מ

Over 1300 lots which include singles, sets, collections and accumulations

Featuring Live Internet Bidding via Romano Mail Auction

Complimentary catalog available upon request

Romano House Of Stamps Sales Ltd, Numismatica & Autographs, Dizengoff Center,
2nd floor, store No. B245, Tel Aviv, Israel P.O.BOX 23274, Tel-Aviv 61231
Telefax: 972-3-5282790 • Telephone: 972-3-5250119

E-mail: support@romanoauctions.com • E-mail: romanostamos@gmail.com

Website: www.romanoauctions.com

MAYOR OF JERUSALEM

Welcome to Jerusalem.

Stamp collection and philately are fascinating fields which include the study of history, geography, and broadening of human knowledge. Stamps help us learn about renowned personalities, famous sites, and groundbreaking inventions. Every stamp is a world full of discovery and insight.

Look at the beautiful 'Road to Jerusalem' stamp as an example. Released in 1949, it is unassuming – showing a simple stone structure. But those who study it will discover these stones form the "Road of Heroism" memorial. The stones of the memorial were collected from battlefields on the road to Jerusalem.

It is incredible that something as small as a stamp can include the heroic story of convoys to a city under siege. The stories of IDF soldiers' creativity and inventiveness in opening the road to Jerusalem, and the sacrifices they made for our eternal capital. All in just one out of thousands of stamps presented in this exhibition.

Jerusalem is full of history and brimming with innovation. In the past few years, Jerusalem has undergone a cultural renaissance. The city hosts countless exhibitions, festivals, concerts, and cultural events every year, attracting both local and international audiences.

I welcome the attendees of the "Jerusalem 2016" exhibition, and thank the organizers and "Israel Post" for further enriching Jerusalem's cultural offerings.

נִיר בָּרְקַט

Nir Barkat

Mayor of Jerusalem

ISRAEL POSTAL COMPANY

We welcome all the visitors to the multinational "Jerusalem 2016" Stamp Exhibition. This Stamp Exhibition, like other exhibitions and philatelic activities, expresses the Israel Postal Company's strong support of the world of philately in its various forms.

The Philatelic Service of the Israel Postal Company has significantly improved its activities in recent years and has produced many products, aimed at increasing awareness and public exposure to the world of philately. This is a good way to return to its former glory.

The multinational 'Jerusalem 2016' Stamp Exhibition, organized by the Israel Philatelic Federation and the Israel Postal Company's Philatelic Service and backed by the Jerusalem Municipality and the Ministry of Communications, displays thousands of pages of exhibits with tens of thousands of philatelic items. Tens of representatives from USA, Germany, Hungary and Spain are participating in the Exhibition. The Exhibition features rare and expensive collections and special unique items produced especially for the event are on sale.

Among the special items offered is the "My Own Stamp" sheet with drawings, by the renowned actor Chaim Topol, of six personalities who contributed greatly to the city of Jerusalem, such as The President of the State of Israel, Mr. Reuven Rivlin, the famous singer, Mr. Yehoram Gaon, former Knesset member, Mrs. Geula Cohen, former Mayor of Jerusalem the late Mr. Teddy Kollek and six drawings of Jerusalem's landmarks.

A visit to the Exhibition promises an enjoyable experience leaving you with a rich impression of the philatelic world.

Enjoy

Danny Goldstein
CEO, Israel Postal Company

Yaron Razon
Israel Philatelic Service

Danny Goldstein

Yaron Razon

PRESIDENT OF ISRAEL PHILATELIC FEDERATION

Honored local and visiting stamp collectors, stamp enthusiasts and guests – welcome!

Israel's capital of Jerusalem, a city abundant with historical sites and cultural wealth, was selected to host the Jerusalem 2016 Multinational Stamp Exhibition. Four philatelic federations from the United States, Germany, Hungary and Spain are participating in the Exhibition along with Israel, and presenting the finest collections from their countries. Due to space constraints, we were unfortunately unable to accept additional presenters who wished to take part in the event. Private collectors from France, Brazil, South Africa, Slovenia, New Zealand and Ukraine whose collections relate to the history of the postal service in Eretz Israel are also featured.

The Exhibit includes some 400 presentations, a wide range of philatelic items and stories of rare stamps as well as the history of the postal service in Eretz Israel, and especially in Jerusalem, all of which come together to provide a fascinating experience for professional and amateur collectors, families and youths alike.

We are pleased and honored to host one of the crowning glories of international philately for the first time in Israel – “British Guiana – The Classic Period”. This is one of the most well known stamp collections in the world and includes rare, unique and valuable items.

It would seem that competition with the world of technological innovation and immediate digital communication is a lost cause, but to our great joy the “hobby of kings” continues to flourish – the fields of collection are expanding, the rules of presentation as determined by the International Philatelic Federation are adapted to new trends, countries around the world continue to issue stamps and stamp collectors remain active.

I would like to thank the Israeli exhibitors and point out their high quality collections. To the organizers, volunteers and all who took part in ensuring the success of this event – we could not have made this happen without you!

I wish you all a fascinating and enriching experience.

Eli Weber

President, Israel Philatelic Federation

PROGRAM OF EVENTS

Sunday, November 13, 2016

Jerusalem Day

- 12:00 - 13:00 Opening Ceremony
- 13:00 - 20:00 Open to the Public
- 12:00 - 22:00 Jury's Work

Monday, November 14, 2016

USA Day

- 12:00-20:00 Open to the Public
- 12:00-14:00 School Children Visit
- 09:00-22:00 Jury's Work

Tuesday, November 15, 2016

Germany Day

- 12:00-20:00 Open to the Public
- 12:00-14:00 School Children Visit
- 09:00-12:00 Jury's Work

Wednesday, November 16, 2016

Hungary Day

- 12:00-20:00 Open to the Public
- 12:00-14:00 School Children Visit

Thursday, November 17, 2016

Spain Day

- 12:00-18:00 Open to the Public
- 12:00-14:00 School Children Visit
- 15:00-16:00 Critique in the presence of the exhibitors
- 16:00-17:00 Awards Ceremony

THE GERLE CIRCUM – MEDITERRAN FLIGHT

Dr. György Lővei

In 1988 a 10 Ft stamp was issued Hungary with the photo of the Gerle 13 airplane. (Mi. 3987).

This sport biplane became famous after finishing a round trip in the Mediterranean countries from 19.02.1933 to 24.03.1933 covering 12.258 km. This distance was a world record as the time spent in air too (100 hours).

The round trip played an important role in the history of the Hungarian aviation: The Justice for Hungary Lockheed Sirius Plane (Mi. 535-536) flew without stop over from Harbour Grace, New Foundland to Bicske, Hungary, 3.200 miles. Antal Bánhidly played an important role in this flight too: he was an expert of the flight. The plane ended in a great catastrophe: György Endresz flying to the congress of the transatlantic pilots in 1932 died in a crash near Rome.

Both flights have philatelic aspects, for us the more interesting is the post of Gerle flight.

The Hungarian Post in 1933 issued a decree on 1st February, 1933 declaring

a new postal rate. Only postcards were accepted on the plane and 72 f was the special postal rate to any stopover of the flight. The postcards were collected at the Post Office 72 (it is an even today functioning post office at Eastern Railway Station Budapest), 72 f was the postal rate for a max. 20 gr letter to Tripoli, 70 f was the postal rate to Palestine (Figure 1). According to the decree the postcards could have been posted to this post office, but practically we know postcards sent only from Post Office 72, no postcards from county towns. Budapest 72 used the Air Mail cancellation (Légiposta). The decree mentioned that a special cancellation will be used. The plane will fly to Oran, Tripoli, Jerusalem, Athen, Rome. (Figures 2, 3, 4)

In March an additional decree was published on 16.03.1933 saying that the postcards with local stamps sent from the above mentioned towns must be considered perfect and has to be delivered without asking any additional fee. (Practically no air mail fee was collected from the addressee.)

Figure 1. Postcard to Rome with 72 f stamp – lilac cancellation + air mail vignetta – no arrival cancellation sent to Mr. Tibor Bisits poste restante with arrival cancellation

Figure 2. Postcard from Oran to Budapest with green arrival and Légiposta cancellation

Figure 3. Postcard from Tripoli with green arrival and Légiposta date cancellation

Figure 4. Postcard from Tripoli with not valid (Cireneica) local stamp - no additional fee was collected

János Örvös, (1898-1972) the famous aerophilatelist and editor in chief of the newspaper *Filatéliai Kurir* issued a three-color (black, blue, and green) vignette with Hungarian and English text "First Hungarian Mediterranean Circular Flight", Bisits, Bánhidý (the name of the two pilots), and immatriculation number of Gerle.

Mr. Örvös prepared and addressed personally several postcards to the following towns: Oran, Tripoli, Jerusalem, Athens, Rome. The number of the postcards totally delivered by the plane was 550 to Oran, 550 Tripoli, 650 to Jerusalem, 550 Athen, 600 Rome. The figures are known from a *Postai Átadó Jegyzék* (postal hand-over list) signed by pilot Tibor Bisits and cancelled on 18.02.1933 (one day before departure).¹ The *Filatéliai Kurir* mentions only 618 postcards from Budapest and 1002 for the return flight.

The plane reached the above mentioned towns after several interim stops: Oran 28.02.1932 departed 01.03. Tripoli 03.03. departed 05.03, Gazah airport - (Jerusalem)

¹ It's photo was published in *Philatelica* 83/1. Ferenc Nagy: Az első magyar interkontinentális légipostajárat (First Hungarian intercontinental flight).

10.03. departed 12.03., Athens 17.03. departed 18.03., Rome 19.03. and departed to Hungary on 21.03.1932 and landed in Budapest on 24.03.1933. The plane landed, in Gaza as this town had airport while Jerusalem had no airport. Even so the postcards were cancelled with arrival cancellation of Jerusalem.

The postal service prepared a lilac deltoid cancellation too with the same text and showing the airplane and a ship with the date 1933.II-III and an arrival cancellation showing the Heroes' Square in Budapest in green color with the returning date 24.03.1933. (see on Figures 1, 5, 6)

The vignette was affixed on postcards sent by Mr Örvös only.

The *Budapesti Hírlap* leading newspaper issued a special postcard with the name Bisits and Bánhidý and H.A.A.A.I. "Gerle" (the 5 letters is the abbreviation of the Hungarian air plane register number).(the postcard is published in the *Philatelica* article too).

Return post caused a great problem, as the pilots wanted to post the early prepared postcards cancelled by the local post offices with arrival cancellation and delivered back by the airplane. In Oran, Tripoli, Rome they had no problems, so they bought local stamps and the cancelled postcards

ירושלים
2016
Jerusalem

Figure 5. Postcard from Haifa to Julius Vida, Slovakian lawyer, famous aerophilatelist, member of several air mail collector clubs

Figure 6. Postcard from Haifa with the special cancellation dispatched after departure of Gerle 13

in a postbag were delivered by them to home. In Jerusalem and in Athen they bought some postcards with local stamps and only these postcards were brought back to Budapest by the plane and later signed by them. (Figures 8, 9) Some of them were addressed to Mr. Bisits, the pilote.

The rest were cancelled later in Jerusalem and in Athen and were sent as ordinary air mail postcards to Budapest. In both town local post office used a special cancellation too: "Despatched after departure of the plane "GERLE 13" in Jerusalem in English, while in French and Greek language in Athen. (Remise á la poste après la departure de Gerle). These postcards from Athen and Jerusalem arrived only on 14.06.1933 and two arrival cancellations were used in Budapest: regular circular air mail cancellation of Budapest 72 Post Office and Arrived by air mail "one line" cancellation. (Figures 6, 7)

I show an exception postcard too: one postcard was sent to Lucenec, Slovakia to Dr. Julius Vida (famous aero-philatelist, member of several air mail collectors' club) without the special cancellation - it means not by air. (Figure 5)

Gerle flew over the pyramids too and our famous Africa researcher

Count László Almásy (Mi.4306) who worked in that time in Cairo, took photos on its flight.

The plane was waited and greeted by a great mass, thousands of people, as the pilots were the celebrities of the fourth decade of the 20th Century.

Antal Bánhidly used later Gerle 13 for scientific purposes too. He flew 15.000 km over South America in 1937. He hold later lectures about his trip and he offered their income to the Postal Air Association in order to buy a new airplane.

We have to speak about the literature of the Gerle trip: Victor G. Berecz, Jr. issued a book The pioneer Period of Hungarian air mail (published by The American Air Mail Society, 1996. 5-25-28) and Nagy Ferenc: Az első magyar interkontinentális légipostajárat (in: Philatelica 1983/1 Budapest, MABÉOSZ).

The postcards are not too expensive, you can buy them rather often on the Hungarian stamp auctions at a relatively low price, except the postcards delivered from Athen or Jerusalem by Gerle itself. Their price is rather high. (Figures 6, 7)

I express my gratitude to two Hungarian Philatelists Dr. Péter Révész and Zoltán Koleszár who made me possibly to copy their flown documents.

Figure 7. Postcard from Athen with the special bilingual cancellation Remise à la poste après le départ de Gerle 13

Figure 8. Postcard from Jerusalem with the signature of the two pilots, delivered by Gerle plane directly to Budapest

Figure 9. Postcard from Athen with the signatures of the two pilots, delivered by Gerle plane directly to Budapest

SOME NOTES ABOUT BENJAMIN OF TUDELA

Doctor Eng. Fernando Aranaz del Río

Honorary President of the Spanish Federation of Philatelic Societies

Tudela is a city of the old Kingdom of Navarre, on banks of the Ebro river, which in the second half of the 12th century, after its final conquest to the Arabs in 1119, was ruled by Sancho VI "the wise" (1133-1194).

In those days, as it was the case in many other Spanish cities, coexisted peacefully Christian communities, with Jewish and Arabs.

In this context was born, around 1130-1135, a certainly peculiar character: Benjamin ben Yonah, later well known as Benjamin of Tudela.

We know little of his life. He was son of Rabbi Yonah and man of wide culture: in history and languages, as known in addition to Castilian (Spanish), Latin, Greek, Hebrew, Arabic and Aramaic.

But what has given fame to Benjamín ben Yonah has been his travel throughout the Mediterranean area, reaching what we know today as Syria, Lebanon, Israel and Egypt, and across to Mesopotamia (Bagdad and Basora).

There are no exact dates of his trip.

Could fix is the exit to end of 1165 or beginning of 1166. From Tudela, continued River Ebro along, passing through Zaragoza, Tortosa, Tarragona, Barcelona and Narbonne, touring throughout the South coast of France, before crossing by boat from Marseille to Genoa.

The return from Sicily Island, probably took him to a port of the Spanish east coast, and from here to Tudela (birthplace) about 1170. In total, more than five years.

What has given celebrity to the figure of Benjamin of Tudela is his famous *Book of Travel*, (*Séfer-masaot*), where collects its vicissitudes and experiences of this travel, written in Hebrew.

Benjamin of Tudela passes review along the pages of his book mainly:

- a) the Jews and their situation social, economic, political and cultural,
- b) the broad lines of policy in and between the powers of the Christian Western world and Islamic Eastern area, and

- c) Large industrial and commercial centres of both worlds, as well as the main trade routes that unite them, or could be attached.

ITINERARIUM BENIAMINI TVDELENSIS;

IN QVO
RES MEMORABILES, QVAS
ANTE QVADRINGENTOS
ANNOS totum fere terrarum orbem notatis itineribus di-
mensis vel ipse vidit vel à fide dignis suis atatis hominibus
accepit, brevier atque dilucide describuntur;

Ex Hebraico Latinum factum
BENED ARIA MONTANO
INTERPRETE.

ANTVERPIÆ,
Ex officina Christophori Plantini,
Architypographi regij.
M. D. LXXV.

The *Book of Travel* contains a varied and valuable information geographical, historical, demographic, economic, religious, ethnographic, and political, which makes it a privileged documentary source when it comes to know the past of the Mediterranean Jewish communities, Holy Land and Middle East, if not also of the peoples and nations of those latitudes during the second half of the XII century.

In the book "Sefer Yuhasin", of Abraham ben Zacut (Salamanca, 1452-Damascus, towards 1515), complete history of the Jewish from their origins until beginning of the century XVI, initiated in Portugal, continued in Spain and concluded in Tunisia towards 1510, appears mentioned Benjamin of Tudela, and it is said that he died in the year 1173, probably in Tudela.

The *Book of Travel* of Benjamin of Tudela soon spread in European Judaism cultured environments. Soon have copies were written and no doubt that allies materials were added.

Three complete manuscripts are known: in the British Museum of London, of end of the XII century or beginning of the XIII century; in the Casanatense Library of Rome, 1430; and in the collection Epstein in Vienna, at the end of the 15th century, and in addition two incomplete texts in the Bodleian Library of Oxford.

The first printed edition of the Hebrew text was made in Istanbul in 1543, and the second in Ferrara in 1556.

The Spanish Benito Arias Montano performs the first translation of the Hebrew to the Latin, that is published in Antwerp, in 1575, and of which derived all them translations later.

Today, Tudela is a city belonging to the "Comunidad Foral de Navarra". Although it has about 40,000 inhabitants, it acts as economic and commercial centre of a big area, "Ribera de Navarra", providing services to a population of more than 100,000 inhabitants.

Tudela is a large industrial and agricultural center. The production of asparagus, artichokes, "buds" (lettuce), tomatoes,... is highly demanded in the markets.

Benjamin of Tudela is a well-known and appreciated in Spain, mainly in Navarre. In Pamplona, the capital, and also in Tudela, there is a street with this name.

In the Jewish quarter of Tudela,

the Rotary Club of Tudela donated a statue with his alleged effigy.

In Tudela also bear his name an

Institute of secondary education (high school) and a sports complex.

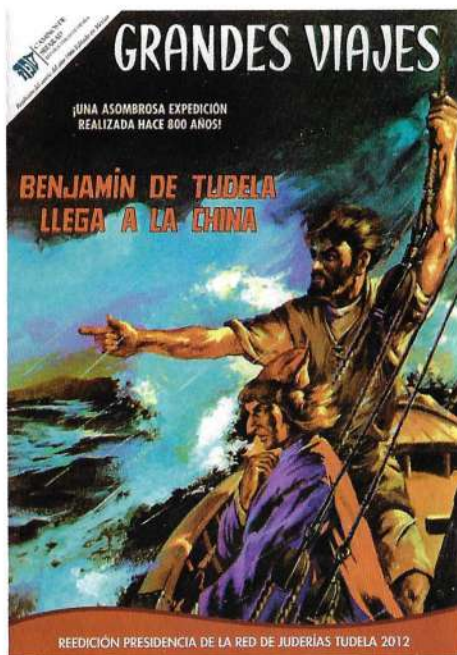
For some years the city of Tudela, in Spain, is twinned with Tiberias, in Israel.

The Government of the Community Foral of Navarra and the newspaper "Diario de Navarra" have released recent editions of the *Book of Travel* of Benjamin of Tudela.

Also the Municipality of Tudela, within the program "Routes of Sefarad", in 2012, has reprinted a "comic", (36 pages), that was initially published in Mexico in 1996, about the travels of Benjamin of Tudela.

Finally note that the Spanish Post has also dedicated a stamp to Benjamin of Tudela. Was the 23 of November of 1998, within the program "Routes of Sepharad".

Eight stamps were issued (four in 1997 and four in 1998) dedicated to the main Spanish Jewish quarters: Cáceres, Córdoba, Gerona, Hervás

(Cáceres), Ribadavia (Orense), Segovia, Toledo and Tudela (Navarra). And to represent Tudela was chosen a side view of the statue of Benjamin of Tudela.

The stamp, of high technical quality, was done in intaglio, and 2,000,000 copies were printed.

MENDEL KREMER: PHARMACIST, AGENT, CORRESPONDENT, SOLDIER, SPY

Peter F. Baer*

It is always exciting to find a cover or a postcard written by somebody whose name is well known or mentioned in a book or on the worldwide web. Then one is very motivated to learn more about the sender. That's what happened to me

* Peter F. Baer, Germany. First published in Israel-Philatelist April 2015 (German Journal, edited by IG Israel, member of BDPH (Bund Deutscher Philatelisten)).

when I checked a German postal card from 1904. I had bought it long time ago, but never paid attention to the sender or recipient (Figures 1 and 2).

The card has a face value of 20 para, was issued by the German post offices in Turkey in October 1900, and was valid until December 31, 1905 (design: German REICHSPOST). It has a "JERUSALEM *26/1 04 DEUTSCHE POST" postmark which was in use all

Figure 1

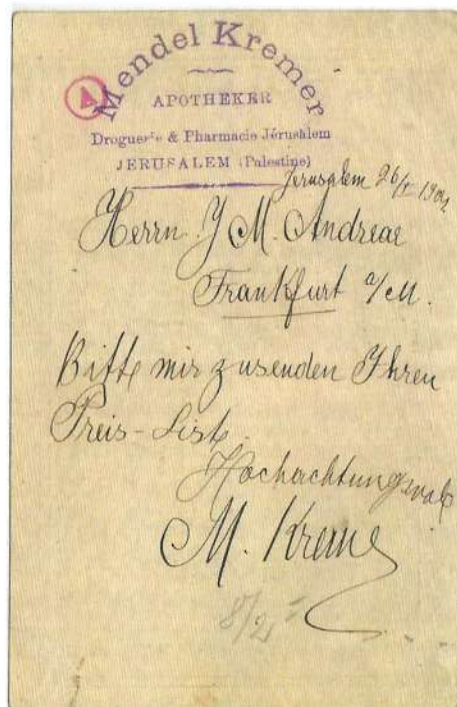

Figure 2

the time the German post office in Jerusalem existed (March 1, 1900 to September 30, 1914). The card was addressed to Germany and arrived 12 days later in Frankfurt. More about the message and recipient follows later on.

The sender was Mendel Kremer (Figure 3) and both sides of the card have different rubber stamps with his name, location and business.

The rubber stamp on the front is in French and the stamp on reverse is a mixture of German and French. The

Figure 3. Advertisement for Kremer's pharmacy on poster at the Jerusalem railroad station (1898)

German word "Apotheker" stands for pharmacist, but the rest is in French.

Mendel Kremer was born in Minsk in the 1860s and moved with his family to Palestine in 1873. He opened a pharmacy in Mea Shearim in Jerusalem in 1890.

It seems very likely that he was an agent for the Turkish authorities and later on for the British. Kremer was considered a hated "moser" (Yiddish/Hebrew: informer) who turned over his co-religionists to the authorities.

In his diary Theodor Herzl mentioned Kremer twice (Zionist Diary 1895/99, Volume 6, page 690/694). The first note is written on November 2, 1898, when Herzl met the German emperor: "Man wollte uns jetzt wieder nicht zum Gitter hinauslassen. Aber draußen stand der Geheimpolizist und angebliche

Zionist Mendel Krämer, der uns seit Jaffa begleitet – mir scheint im Auftrag der türkischen Regierung – und ließ uns öffnen“ (They did not want to leave us the fenced area but outside there was the secret agent and supposed Zionist Mendel Krämer who is accompanying us since Jaffa – I guess by order of the Turkish government – and let us leave).

Herzl noted that Kremer was a member of the secret police, an alleged Zionist but working for the Turkish authorities. Further he wrote that Kremer is writing letters for the weekly magazine “Hashkafah” published by Ben Yehuda since 1897.

Herzl's second notation is dated November 5, 1898, when he traveled from Jaffa to Alexandria on the small British freighter “Dundee” with his delegation (Isidor Bodenheimer, Moses Schnirer, Joseph Seidener and David Wolffsohn). He noted: *“Ich selbst blieb schon auf dem Schiffe, außerhalb des Bereichs der Mendel Krämer und aller anderen Leute, die mir aus guter oder böser Absicht Schwierigkeiten bei der türkischen Mißregierung bereiten konnten – und das bedrohte Judentum zu retten, um 30 Silberlinge zu verdienen, um sich bei einem Pascha oder Rothschild einen Stein ins Brett zu legen, ab April 1916.”* (I stayed aboard out of range

for Mendel Krämer and all the people who could have made me problems in positive or negative sense towards the Turkish disagreeable government – to save the threatened Jewry, to earn 30 pieces of silver, to be in a pascha's or Rothschild's good favor).

It is known that Kremer wrote for the newspaper “Ha Herut” and occasionally for other Zionist papers. He presumably also spoke Ottoman Turkish, if not Arabic as well. In fact Kremer became one of “Ha Herut's” main correspondents for issues concerning Palestine's native non-Jewish population. Kremer also occasionally wrote for Ben Yehuda's “Ha Zevi” newspaper. He was known for his articles about the Muslim boycott of Jewish owned stores in Hebron (“Ha Zevi” November 23, 1908 and about the earthquake in Italy in December 1908 and Italy's benevolent treatment of its Jewish population (“Ha. Zevi” January 19, 1909).

The Central Zionist Archives (CZA), Harvard, has many 100-year-old pictures of key events in Jewish history in Eretz Yisrael. In several CZA pictures, usually in the background, stands a stout man identified as Mendel Kremer (Figures 4-8).

Dov Ganchovsky, an Israeli journalist and chronicler of Jerusalem

Figure 4. Kremer with Turkish decoration

Figure 5. Kremer in Turkish uniform (1910)

stories, supposed that Kremer was a double-agent and on occasion assisted the Jewish community. Besides his occupation as pharmacist he worked for some of the early Hebrew newspapers which probably served him well in providing information to the Turkish authorities.

When the Turkish Pasha plotted to kill the manager of the British-Palestine bank, Ganchovsky wrote, Kremer warned the manager and smuggled him out of Jerusalem to

Jericho. Subsequently, Ganchovsky recounted, the manager's daughter confirmed the story. A woman claiming to be Kremer's granddaughter also contacted the reporter to thank him for "saving my grandfather's honor."

There is at least one more positive story about Kremer published by a British newspaper in 1937: In August 1902 Kremer donated free medicaments for poor and sick people for three days on the occasion of the coronation of Edward II in London.

Figure 6. Kremer with chief rabbi Yaakov Meir during the visit of Herbert Samuel High Commissioner in Jerusalem 1925

Figure 7: British commissioner Herbert Samuel (center), Chief Rabbi Isaac Kook (in fur hat) and Mendel Kremer in white suit, Jerusalem 1925

Figure 8: Kremer together with veterans at the Russian compound, Jerusalem 1927

When Kremer died in 1938 the newspaper "Davar" wrote "Jerusalem lost one of its best known people". That obituary referred to Kremer's experience with Herzl and his activities for the Turkish and British police. Last-named was present at the burial.

And what was the message and who was the recipient of this card?

Kremer requested a price list. The addressee was the drugstore of Johannes Mathias Andreae in Frankfurt, Germany, founded in 1841.

Andreae had bought the "Esslinger-Haus" in Frankfurt for 27.000 Guilders from Johanna Maria Melber who was an aunt of Johann Wolfgang von Goethe.

In 1923 the firm became a stock corporation and merged with Noris Zahn & Co. GmbH, the later ANZAG. In 2013 the company was renamed Alliance Healthcare Deutschland.

Figures 3-8 taken from Central Zionist Archiv, Harvard.

LIST OF EXHIBITS "JERUSALEM 2016"

Frames	Name	Country	Exhibit Title
<i>Holy Land and Israel Collections - Jerusalem</i>			
1-5	Alexander Shaula	Israel	The Postal History of Jerusalem
6	Glassman Les	Israel	Pre-Philatelic Postal History of Jerusalem
7-14	Fock Mihael	Slovenia	Jerusalem 1655-1917 - Routs and Post Offices
15-22	Bass Michael	USA	Foreign Postal Operations in the Holy Land 1852-1914
23	Shtern Shlomo	Israel	The Road to Jerusalem
<i>Holy Land and Israel Collections</i>			
24-31	Becker Jonathan	USA	The Conquest and British Administration of Palestine and (Greater) Syria: 1914-1920
32-39	Shabtai Shay	Israel	Postal Communications of the Jewish "Yishuv" 1939-1948
40	Risi Paulo	Brazil	Into the "Blues" (EEF Stamps) - Palestine 1918
41-48	Rimon Yermiyahu	Israel	Haifa - A Profile of the Posts
E1-E3	Education Frames		
49-56	Radzuweit Thomas	Germany	Persecution - Resistance - Holocaust
E4-E6	Education Frames		
57-61	Chafetz Donald	USA	Holy Land Printed Matter 1889 - May 15, 1948 2nd UPU Period
62-66	Abravanel Christian	France	Civilian Mail To/From Palestine 1938-1945
67	Weiner Baruch	Israel	Arab P.O.W's from the 1948 Independence War
68-75	Karpovski Itamar	Israel	Israel - 1948 Transition Period, Cities under Emergency Conditions
76-80	Held David	USA	Israel Military Postal Services During the War of Independence 1948-49

<i>Frames</i>	<i>Name</i>	<i>Country</i>	<i>Exhibit Title</i>
81-88	Nogid Henry	USA	The Four Siege Cities of 1948
89	Chafetz Donald	USA	Printed Matter into the Holy Land 2nd UPU Period - 1948
90-97	Pildes Robert	USA	The 1948 Doar Ivri & Dmei Doar Issue of Israel and their Use
98-102	Gross Michael	Israel	Doar Ivri: The Creation of the Different Printings 1948/1949
E7	Education Frame		
102A	Livnat Raphael	France	Doar Ivri - On Letters, Post Cards & Printed Matter
103-107	Glassman Les	Israel	The Bible
108-112	Danon Jean-Paul	France	Israel 1948 - New Year Stamps
E8-E11	Education Frames		
113-120	Blau Dan	USA	The Airmail History of the Holy Land
121-125	Gruzd Brian	SA	Israel First Airmail Issue - 1950
126-133	Shabtai Yaakov	Israel	Israel's Post Office Taxing Practices 1948-1978
E12	Education Frame		
135-139	Termini Benedict	USA	The Birth of the Palestinian Authority Postal Service
<i>Other Countries - Traditional Philately</i>			
140-144	"The Imperium Collection"	Israel	British Guiana Classic Period
145	De Quesada Eugenio	Spain	The registered Mail and the "Alfonsillo" 1879-1884
146-150	Miguel Alfredo	Spain	Spain - First Republic 1873-1875
151-155	Page Juan Enrique	Spain	Czechoslovakia 1918-1939
156	Domenech Esteve	Spain	Spanish Forged Telegraph Stamps
157-161	Fraser Colin & Pamela	USA	British Central Africa 1891-1907
162-166	Nassre Esfahani Behruz	USA	Persia, 1894 Nassre-eddin Shah Last Portrait Issue

<i>Frames</i>	<i>Name</i>	<i>Country</i>	<i>Exhibit Title</i>
167	Kleiner Yehuda	Israel	Prepayment and the First Stationeries
168-175	Adair Iris	USA	Ryukyu Islands: "Heavenly Maiden" Air Mail Issues (1951-1972)
176-180	Haber Lawrence A.	USA	The Half-Penny (decimal) Machin
181-188	Bornmann Johannes	Germany	Nepal
190-197	Nunez Nestor	USA	Johore – The Classic Period
198-202	Schamroth Julian	Israel	Postmarks and Postal Routs of Rhodesia 1894 to 1921
E13-E14	Education Frames		
203-207	Page Juan Enrique	Spain	Carpato Ukraine 1944-1946
341	Urushima Andrew	USA	The 1944 Gross Born PoW Olympics
<i>Other Countries - Postal History</i>			
189	Grinfelds Vesma	USA	Official Mail Postmarks of Riga; 1771-1860
208-215	Allen Paul	USA	Victorian Outgoing Indian Mail to GB, Europe and USA 1854-1876
216	Mazza Thomas	USA	New York City – During the First Cheap Postage
217-224	Sarrias Enriquez Adolfo	Spain	Cuba. Postal Marks of the Isabel II Period
225-229	Alberto Agustin	Spain	Mail in the Canary Islands. Alfonso XIII, 1909-1925
230-237	Al- Manaseer Akthem	USA	The Forgotten War – IEF'D' and the War in Mesopotamia 1914-1918
238	Berman Genady	Israel	Post in Crimea During Transition Period March-October 2014
239-243	Czubek Christian	Germany	Gronland, Kalaallit Nunaat
244-248	Fekete Laci	Hungary	The Austrian Imperial and Royal Navy in the WWI
249	Kossoy Meer	Israel	Censorship of Foreign Printed Matter Correspondence in St. Petersburg-Petrograd (1876-1917)

<i>Frames</i>	<i>Name</i>	<i>Country</i>	<i>Exhibit Title</i>
250-257	Keller Yuly	Israel	RSFSR – Revaluation of Russian Stamps During the Hyperinflation Period (1917-1923)
258-262	Salzmann Hans Werner	Germany	“By Bicycle to the Front” Field Post By Bicycle 1914-1918
263-267	Levine Barbara	Israel	Haiti Airmail Development through 1948
E15-E17	Education Frames		
269-276	Lővei György	Hungary	Czechoslovakian Monetary Reform: Interim Period 1/6/1953-18/6/1953
280-284	Übler Heiko	Germany	Prisoner of War Camp Stalag XIII A Sulzbach Rosenberg
285-288	Morginstin Sid	USA	Lundy Islands
<i>Thematic Philately</i>			
268	Stager Phillip	USA	Pineapples
277-279	Corapcioglu Darren	USA	The Universe – Youth
289-296	Lubianiker Yoram	Israel	Chess – the Game of War
297	Duek Paulo	Israel	Ayrton Senna – Formula 1 Racing Driver, 1960-1994
298-302	Bánás Artúr	Hungary	The Most Popular Winter Sport – Alpine Skiing
303-307	Mey-Raz Yohanan	Israel	Watch Yourselves Carefully
308	Duek Paulo	Israel	Pele – The King of Football
309-313	McNamee David	USA	The Canoe in Pacific Islands Culture
314-318	Georg Meusel	Germany	Martin Luther King
319	Stager Phillip	USA	The Royal Palm
320-327	Fischer Aviva	Israel	Floral Symbolism
328-332	Vanyó József	Hungary	Memento...!
333-340	Grosz Frederic	Israel	Romantica – Music and Musicians in the Romantic Era
342-349	Barak Izhak	Israel	The Development of Aviation and Transportation of Mail By Air until 1914

Frames	Name	Country	Exhibit Title
350-354	Rosenberg Semion	Israel	A Space Odyssey – Way to Stars
E18	Education Frame		
355-362	Klug Janet	USA	British Empire Anti-Communist Actions in the Jungles of Malaya – Open-Class
<i>Literature</i>			
L1	Danon Jean-Paul	France	"Doar Ivri" la revue du C.F.P.I.
L2	Livnat Raphael	France	Jérusalem et la Poste Française en Terre sainte 1843-1914
L3	Ecklebe Dietrich	Germany	UNESCO – World Heritage Sites in Germany
L4	Philatelia Hungarica Ltd.	Hungary	Hungarian Stamp Catalogue 2016-2017
L5	Chadderton Bruce	New Zealand	Descent into the Abyss – The Shoa
L6	Sarrias Enriquez Adolfo	Spain	Catalogue of Cuban Forwarding Agents
L7	Bilous Andrey	Ukraine	Franco Stamps of Kiev
L8	Al-Manaseer Akthem	USA	Guide to the Postal Stationery of Iraq
L9	Chafetz Donald	USA	A Study of Israel's Dateless Cancellations 1948-1955
L10	Chafetz Donald	USA	The Israel Philatelist
L11	Elias Peter	USA	USA Automated Postal Centers 2012-2014 (CD)
L12	Hughes Philip	USA	Croatia 1941-1945 Revenue Issues
L13	Maestroni Mark	USA	Journal of Sport Philately
L14	Roberts Michael	USA	Mexicana
L15	The Collectors Club of Chicago	USA	Soviet Clandestine Mail Surveillance 1917-1991 by David M. Sipton and Steve Volis
L16	Zwillinger Steven	USA	The Path to Gold: 175 Proven Stamp Exhibiting Tips

Happening of stamps products at the Multinational Stamp Exhibition "Jerusalem 2016"

A Journey Through Stamps

The Israel Philatelic Service of the Israel Postal Company invite you to visit us at our sales stand at the Exhibition and discover a wide range of interesting and professional collectible products

Gold Souvenir – "Jerusalem 2016"

**Special Limited Numbered Edition
Only 999 Souvenirs**

A prestigious work of art made of pure gold, depicting the "Tourism in Jerusalem" stamps, which are issued especially for the Exhibition.

- The item is protected in a special thin layer of plastic.
- The size of the Gold Souvenir is 100 x 140 mm

This limited edition item will be sold in a special mini-album, which includes:

- The unique Gold Souvenir
- Two First Day Covers with the five actual stamps.
- Certificate of Authenticity signed personally by the Director of the Israel Philatelic Service.
- The item was offered to our subscribers before the Exhibition and the quantities on sale at the Exhibition are at the discretion of the Israel Philatelic Service.
- This item is not a stamp.

Tourism in Jerusalem Stamp Booklet

Special Limited Numbered Edition 10,000 Booklets

This unique stamp booklet contains the entire five-stamp set of "Tourism in Jerusalem" stamps, issued on the opening day of the Exhibition. The sheet margins are decorated with special gold printing. The face value of each stamp is NIS 2.40. The Booklet contains 10 stamps (two of each design).

Computerized (Maor) Postage Label Sheet "Jerusalem 2016" Exhibition

A special sheet of 10 labels featuring photographs of Jerusalem's landmarks are issued for the Exhibition (each photograph appears twice). The Sheet will be available with different dates according to each day of the Exhibition.

Drawings by Chaim Topol - My Own Stamp Sheet

**Special Limited Numbered Edition 2,999 Sheets
Signed personally by actor Chaim Topol.**

A unique My Own Stamp sheet contains 12 flag stamps with original drawings by acclaimed actor Chaim Topol.

Notable Persons: President of the State of Israel - Reuven (Ruvy) Rivlin, Yehoram Gaon, Geula Cohen, Teddy Kollek, S.Y. Agnon, Henrietta Szold
Sites in Jerusalem: The Menorah, Shrine of the Book, Israel Museum, The Western Wall, The Tower of David, Montefiore Windmill, The Jerusalem Light Rail

Special Exhibition My Own Stamp Sheet

With 12 flag stamps + 6 drawings of Jerusalem's landmarks by Chaim Topol + your own personal photo or drawing! Have your photo taken at the Exhibition venue / bring a photo / draw a picture and purchase this unique My Own Stamp sheet of 12 Flag stamps.

"Jerusalem 2016" Stamp Exhibition Souvenir Leaf

This Souvenir Leaf is issued especially for the Exhibition

"Jerusalem 2016" Stamp Exhibition ATM Label

E&OE

Also on sale at the Exhibition: stamps issued on the Exhibition Opening Day November 13 2016. Plus a variety of items from previous stamp issues, stamps albums, gifts and souvenir items.

November 13-17, 2016

JERUSALEM 2016

Multinational Stamp Exhibition

Israel • U.S.A • Germany • Hungary • Spain

ירושלים
2016
Jerusalem

CATALOGUE

התאחדות בולאי ישראל
Israel Philatelic Federation
Member - Federation International Philatelic

